

Rijksoverheid

Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding Rijksoverheid 2026-2030

Samen op weg naar een open en responsieve overheid

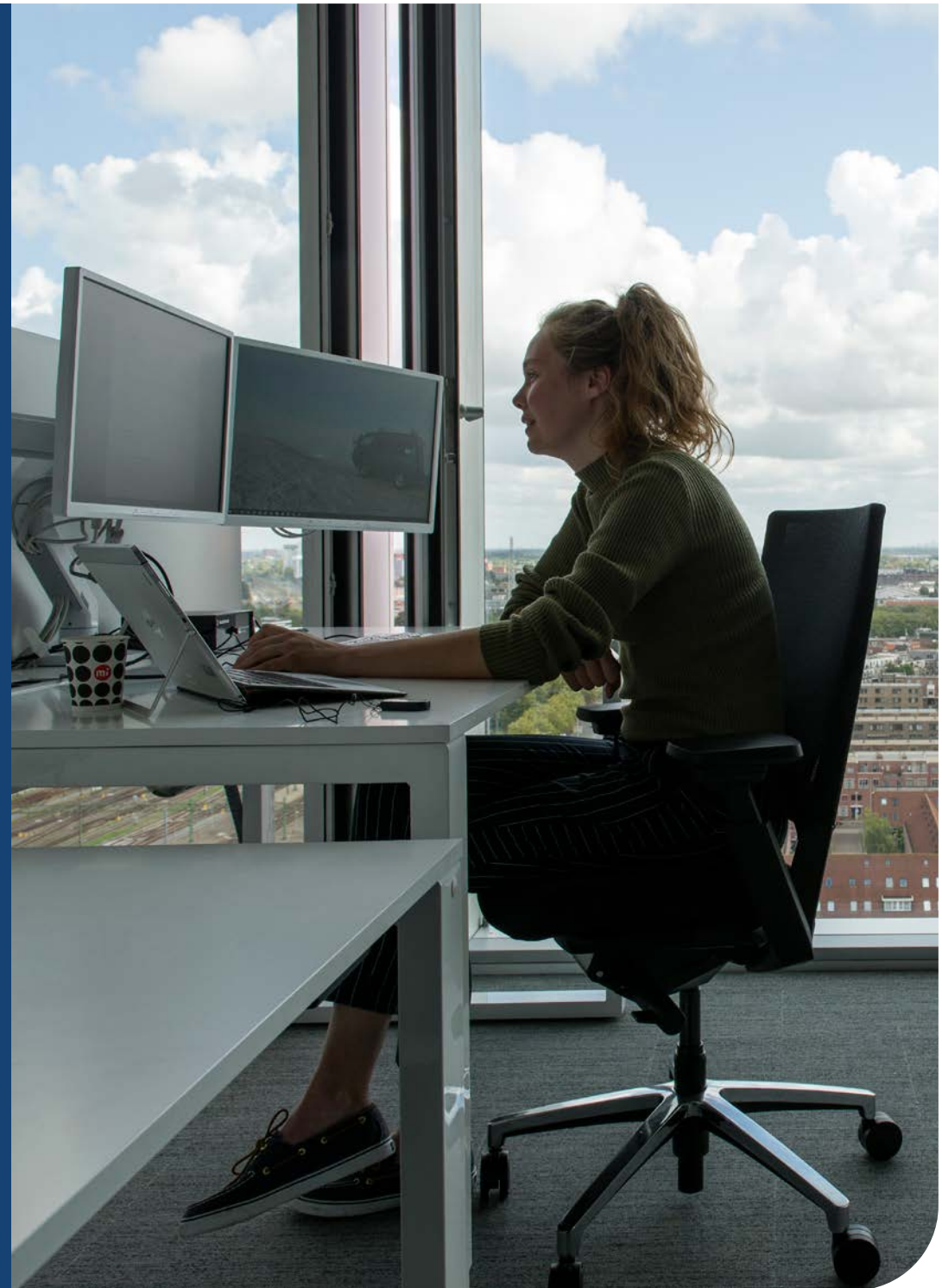
Wij doen
ons werk

ZO
Zorgvuldig
& Open

Inhoud

1	Inleiding	3	4	Informatiehuishouding	20
1.1	Actualisatie	4	4.1	Voortgang 2022-2025	21
1.2	Leeswijzer	5	4.2	Ambities 2026 en verder	21
1.3	Samenvatting	5	4.3	Generieke voorzieningen	22
			4.4	Stelselversterking	24
			4.5	Kwaliteit en toetsing	24
			4.6	Archiefwet	24
			4.7	De gebroken belofte	25
2	Actieve openbaarmaking	8	5	Bijlage Randvoorwaarden	27
2.1	Voortgang 2022-2025	9	5.1	Programma en governance	28
2.2	Generieke voorzieningen	11	5.2	Vooruitblik na 2026	28
2.3	Ambities 2026 en verder	11	5.3	Inzet t.b.v. borging na 2026	30
2.4	Indicatoren	14			
3	Openbaarmaking op verzoek	16	6	Bijlage Mijlpalenplanning	32
3.1	Voortgang 2022-2025	17	6.1	Mijlpalenplanning	33
3.2	Ambities 2026 en verder	17	6.2	Alle projecten	33
3.3	Indicatoren	18	6.3	Behaalde mijlpalen	35

1 Inleiding

Het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding Rijk 2026-2030 (MJP) vloeit voort uit de Wet open overheid (Woo). De wet schrijft voor dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in overeenstemming met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), een meerjarenplan naar de Staten-Generaal stuurt over de wijze waarop bestuursorganen hun digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk maken. Met deze verplichting in de wet wordt beoogd de informatiehuishouding van de overheid te verbeteren om uitvoering te kunnen geven aan de wet. Het MJP 2026-2030 is de actualisatie van het MJP 2024-2025 en het Generiek Actieplan Open op Orde uit 2021.

Openbaarheid en informatiehuishouding maken deel uit van een rijksbreed programma waarbij de Rijksoverheid zich heeft verbonden aan de doelstelling om de informatiehuishouding op een voldoende volwassenheidsniveau te brengen, uitvoering te geven aan openbaarmaking in overeenstemming met de wet en het verbeteren van de termijnen voor de afhandeling van de Woo-verzoeken. Samen zijn dit belangrijke bouwstenen voor de responsieve overheid zoals beschreven in het MJP 2024-2025.

Dit MJP bouwt voort op de sinds 2021 in gang gezette rijksbrede verbeteroperatie met een centrale programmaorganisatie, focus op stelselversterking en veel verantwoordelijkheid en ruimte voor organisaties om te komen tot verbeteringen in de informatiehuishouding die in hun organisatie specifiek nodig waren op basis van hun (verschillende) uitgangssituaties. Voor deze opgave zijn rijksbreed voor de periode 2021 tot eind 2026 extra middelen ter beschikking gesteld, in totaal € 787 miljoen. Deze middelen zijn toegevoegd aan de middelen die in 2022 structureel beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van de Woo. Na 2026 is er geen centrale programmaorganisatie meer en moeten organisaties de uitvoering van de Woo en de verbetering van de informatiehuishouding realiseren binnen de bestaande budgettaire kaders en capaciteit. Hiervoor zijn structurele middelen toegekend en beschikbaar.

Er is veel werk verzet sinds Open op Orde. Zo wordt steeds meer informatie (actief) openbaar gemaakt door overheidsorganisaties, komen er betere instrumenten om Woo-verzoeken af te kunnen handelen en groeit de overheid in volwassenheidsniveaus voor de informatiehuishouding. Maar ondanks alle inspanningen van de

afgelopen jaren zijn er ook nog stappen te zetten. En er zijn dilemma's, zoals de spanning tussen openbaarmaking en andere te beschermen belangen, de groei van digitale informatie en de wens voor meer digitale autonomie en soevereiniteit. De veranderde geopolitieke situatie maakt dat de overheid zich vaker voor een afweging gesteld ziet: welke informatie zou extra beschermd moeten worden? Vrijwel alle partijen hebben opgeroepen tot een evaluatie van de Woo met oog voor de uitvoeringslasten en betere uitvoerbaarheid.

In dit MJP wordt geschetst waar de Rijksoverheid staat en welke stappen de komende jaren worden gezet. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in overeenstemming met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zendt dit meerjarenplan naar de Staten-Generaal.

1.1 Actualisatie

Het MJP 2026-2030 bouwt voort op de fundamenten van het MJP 2024-2025 en de aanpak en de visie daarin. Dit MJP is een actualisatie van dat plan. Het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) heeft eind 2024 een advies¹ uitgebracht over het MJP 2024-2025. Op dit advies is eerder een reactie gegeven.²

¹ ACOI (2023): Alles is niets.

² Kamerstukken II 2023/24, 29362, nr. 362

Gelet op het einde van de centrale programmaorganisatie, ligt de focus van dit plan op 2026 en wordt er een doorkijk gegeven voor de periode daarna. De Rijksoverheid blijft in de komende jaren voor de informatiehuishouding voortbouwen op de vier thema's (voorheen actielijnen) uit het generieke actieplan Open op Orde: (1) informatieprofessionals, (2) aard en volume van informatie, (3) informatiesystemen, en (4) bestuur en naleving. Voor openbaarheid zal de focus de komende jaren liggen op het uitbouwen van de actieve openbaarmaking, samenwerking tussen verschillende open thema's, zoals met open data, en het versterken van de generieke voorzieningen – inclusief die van publicaties – vanuit het perspectief van de samenleving.

De verantwoordelijkheidsverdeling blijft ongewijzigd. De minister van BZK is verantwoordelijk voor de Wet open overheid en de rijksbrede informatiehuishouding. De minister draagt zorg voor de centrale generieke infrastructuur voor actieve openbaarmaking, het stelsel, kaders en standaarden en het rijksbrede programma Open Overheid (tot einde 2026) om organisaties te ondersteunen bij de verbeteropgave.

Departementen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet open overheid en hun eigen informatiehuishouding. Tot eind 2026 moeten zij plannen opstellen en daarover rapporteren, inclusief de verantwoording over de ontvangen middelen. De voortgang en resultaten worden openbaar gemaakt. Per departement zijn afspraken gemaakt over de verbeterplannen van zbo's en uitvoeringsorganisaties.

Om de opgaven op het gebied van openbaarheid en informatiehuishouding te ondersteunen is een stelsel ingericht met partijen zoals het in 2022 opgerichte Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) en de bestaande Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed en uitvoeringsorganisaties die (kennis) producten en voorzieningen ontwikkelen en beheren.

Nieuw in dit MJP is dat de focus voor het laatste jaar van het programma Open Overheid wordt aangebracht op de volgende zaken:

- prioritering van een viertal generieke voorzieningen;
- aandacht voor beleidsontwikkeling openbaarheid en informatiehuishouding;

- samenwerking met de andere overheidslagen, o.a. via de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) en via de samenwerkingstafel Transparantie, Openbaarheid en Publicaties;
- de wijze van continuering van de opgaven voor de periode na 2026;
- het bouwen aan een moderne werkomgeving.

Deze focus vindt plaats in de context van de start van de implementatie van de voorgenomen nieuwe Archiefwet. De Rijksoverheid zet met dit MJP opnieuw een ambitieuze koers uit om openbaarheid en informatiehuishouding structureel te versterken. De basis die in 2021–2025 is gelegd, wordt geconsolideerd en doorontwikkeld naar een niveau waarop beide volledig verweven zijn met beleid, uitvoering en verantwoording.

1.2 Leeswijzer

Net als bij de MJP's van de medeoverheden is gekozen voor de indeling in de hoofdstukken Actieve openbaarmaking, Openbaarmaking op verzoek en Informatiehuishouding. Daarbij wordt voor openbaarheid gewerkt vanuit de overkoepelende term Open Overheid. In de bijlage is een document opgenomen over de randvoorwaarden op verzoek van het gezamenlijk departementaal beleidsveld. In bijlage 2 is de Mijlpalenplanning 2026 opgenomen.

1.3 Samenvatting

Voor openbaarheid wordt naast focus op actieve openbaarmaking en de evaluatie van de Woo, een belangrijke stap gezet richting betere openbaarheids-dienstverlening richting de burger. Er wordt ingezet op meer samenwerking tussen alle 'open' thema's in het kader van een Open Overheid en er wordt via overheidsbrede samenwerking gewerkt aan meer publieksvriendelijkheid en efficiëntie van het instrumentarium op het gebied van transparantie, openbaarheid en publicaties. Ook is er aandacht voor de mogelijkheid van het indienen van 'informatieverzoeken', naast Woo-verzoeken, om het informatierecht van de burger te dejuridiseren.

Er wordt het komende jaar overheidsbreed verder gewerkt aan beleidsontwikkeling, technische voorzieningen, kaders en standaarden die nodig zijn om te komen tot een verbeterde uitvoering, zowel op het gebied van de informatiehuishouding als openbaarmaking. Het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) zal een kennis- en adviespunt inrichten voor juridische vragen en vragen over de uitvoering rondom de Wet open overheid (Woo). Er komt een Algemene Maatregel van Bestuur bij de Woo, waarin nadere regels worden gesteld die moeten bijdragen aan een verbeterde uitvoering. Er komt ook een beleidsvisie op het actief openbaar maken van betekenisvolle informatie en een handreiking voor het tegengaan van misbruik. Het verplicht actief openbaar maken van wettelijk bepaalde informatiecategorieën wordt verder geïmplementeerd. Na het in kaart brengen van de uitvoeringslasten van de Wet open overheid volgt de toegezegde evaluatie van de wet. Verder wordt gewerkt aan een overheidsbrede visie op een open overheid en een bijbehorend publiek monitoringsinstrument.

De informatiehuishouding krijgt in 2026 een forse kwaliteitsimpuls met breed overzicht en aanbod van opleidingen, een rijksbreed kwaliteitssysteem, moderne monitoringsinstrumenten en een toolkit voor informatieprofessionals. Met de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed wordt verkend in hoeverre het bovengenoemde kwaliteitssysteem en de monitoringsinstrumenten voor Informatiehuishouding aangesloten kunnen worden op het toetsingskader van de Inspectie om zo de uitvoeringslast voor de departementen te beperken. Tot slot wordt rijksbreed prioriteit gegeven aan de Opgave Werkomgeving van de toekomst met een interdepartementaal functionerend documentmanagementsysteem (DMS).

Deze activiteiten vinden plaats terwijl de voorgenomen implementatie van de nieuwe Archiefwet start, wat de verbetering van de informatiehuishouding een nieuwe impuls zal geven. Dit wordt bovendien versterkt door de eveneens ingezette uitvoering van de opgaven uit de kabinetsreactie op het adviesrapport van de Staatscommissie Rechtsstaat.³

³ Staatscommissie rechtsstaat 'De gebroken belofte van de rechtsstaat. Tien verbetervoorstellen met oog voor de burger'

Alle organisaties binnen het Rijk spannen zich dus onverminderd in om te voldoen aan de eisen van een volwassen informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en het verbeteren van de afhandeling van informatieverzoeken. Een aantal van hen heeft goede voorbeelden, waarvan enkele zijn opgenomen in dit plan.

Met de medeoverheden wordt steeds meer de samenwerking gezocht op het gebied van innovatie en ICT-ontwikkelingen in het kader van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS). Met maatschappelijke partners wordt verder gewerkt aan het verbeteren van de informatierelatie tussen overheid en samenleving: de open en responsieve overheid.

Na 2026 wordt de veranderopgave voor openbaarheid en informatiehuishouding voortgezet in de lijnorganisaties en door de stelselpartijen die hiervoor structureel middelen toegekend hebben gekregen.

BZK: Snellere Woo-afhandeling

De maatregelen om de afhandeling van Woo-verzoeken te versnellen hebben effect: achterstanden uit 2023 en 2024 zijn vrijwel weggewerkt en alle verzoeken van 2025 zijn in behandeling. Door uitbreiding van het Woo-team, een nieuwe aanpak en een kortere parafenlijn is de gemiddelde doorlooptijd gedaald van ruim 200 dagen in 2024 naar minder dan 100 dagen in het eerste kwartaal van 2025.

Goed voorbeeld

2 Actieve openbaarmaking

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet moet de toegang tot overheidsinformatie vergroten, de actieve openbaarmaking bevorderen en daarmee bijdragen aan een open overheid. De Rijksoverheid is gehouden aan het uitvoeren van deze wet. De Woo is nog niet op alle onderdelen volledig ingevoerd en zit nog in de fase van implementatie en nadere uitwerking. De Woo heeft als adagium ‘openbaar, tenzij’. De komende jaren wordt dit verder ingevuld vanuit het principe van betekenisvolle en betrouwbare openbaarmaking: de informatie die belangrijk is voor de samenleving wordt tijdig, begrijpelijk en toegankelijk openbaar gemaakt, tenzij er een zwaarwegend belang is om dit niet te doen.

Met de komst van de Woo en het definiëren van de in totaal 17 categorieën voor verplichte openbaarmaking maakt de overheid steeds meer informatie uit zichzelf openbaar in plaats van op verzoek. Voor de uitvoering van de Woo is de minister van BZK verantwoordelijk voor de generieke digitale infrastructuur: de Generieke Woo-voorziening (GWV), waarop bestuursorganen informatie openbaar moeten maken. De GWV ondersteunt hen bij de (verplichte) actieve openbaarmaking van informatie. BZK draagt als stelselverantwoordelijke voor de Woo en het Open Overheidsbeleid verder zorg voor onder andere:

- Diverse regelgeving op het gebied van openbaarheid, waaronder de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) en de regelgeving die onder de Woo hangt.
- Het ontwikkelen en vaststellen van beleid(skaders) voor openbaarheid.
- Beleidsopdrachtgever van stelselpartijen die organisaties ondersteunen en adviseren bij implementatie en uitvoering van de wet.
- Het beschikbaar stellen van generieke tooling en hulpmiddelen, zoals laksoftware en Zoek en Vind.
- Het monitoren van de voortgang op de implementatie van de Woo.
- Samenwerking met en harmonisatie tussen thema's als open data, open source, open inkoop, open budgetting, etc.
- Het met koepelorganisaties bevorderen van uitwisseling van kennis en samen optrekken in beleid.
- De Transparantieprijs in samenwerking met de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken (MCOIG).
- Het actieplan Open Overheid (OGP-Open Government Partnership).
- Internationale activiteiten rondom Open Government.

2.1 Voortgang 2022-2025

In de afgelopen jaren is rijksbreed prioriteit gegeven aan het versterken van het openbaarheidsstelsel met daarin een centrale rol voor het ACOI en aan de bouw van een robuuste digitale infrastructuur waarmee openbaar gemaakte informatie beter vindbaar moet worden. Voor de implementatie van de 17 informatiecategorieën is met alle overheden gewerkt aan geharmoniseerde werkdefinities, hulpmiddelen en werkprocessen zodat ze eenduidig en makkelijker ingevoerd kunnen worden. Parallel is ingezet op betekenisvolle openbaarmaking. Hierbij gaat het om informatie en dossiers die geen onderdeel uitmaken van de 17 verplicht gestelde categorieën, maar waar wel maatschappelijke behoefte aan is.

De wetgever heeft 17 categorieën vastgesteld die op termijn verplicht actief openbaar gemaakt moeten worden.⁴ De invoering van deze verplichting treedt in verschillende tranches gefaseerd in werking. Op 1 november 2024 is de eerste tranche met vijf informatiecategorieën in werking getreden:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, lid 1, onderdeel a);
- overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, lid 1, onderdeel b);
- vergaderstukken Staten-Generaal (art. 3.3, lid 2, onderdeel b);
- informatie over organisatie en werkwijze (art. 3.3, lid 1, onderdeel d);
- bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, lid 1, onderdeel e).

De implementatie en uitvoering van de verplichte actieve openbaarmaking betreft een complex en uitdagend traject, zowel op het gebied van het realiseren van een robuuste, centrale infrastructuur als voor individuele organisaties. De afgelopen jaren heeft de focus gelegen op het ontwikkelen van de Generieke Woo-voorziening, waarmee bestuursorganen hun informatie actief openbaar kunnen maken. De inwerkingtreding van de eerste tranche is dan ook een belangrijke mijlpaal in dit overheidsbrede traject.

Alle ministeries voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit tranche 1. Van de agentschappen en zbo's voldoet respectievelijk 85% en 72%. Met name de adviescolleges en inspecties lopen nog achter.

⁴ Artikel 3.3 van de Woo.

Tabel 1 Voortgang Rijksoverheid verplichte actieve openbaarmaking tranche 1

Type bestuursorgaan	Ministeries	Agent-schappen	zbo's	Overig (adviescolleges, inspecties)
Totaal aantal in overzicht	15	27	65	138
Aantal voldoen aan verplichting 1 november op 19-08-2024	1	0	0	0
Aantal voldoen aan verplichting 1 november op 04-11-2024	15	15	34	19
Aantal voldoen aan verplichting 1 november op 01-05-2025	15	20	39	33
Aantal voldoen aan verplichting 1 november op 01-10-2025	15	23	47	37
Percentage voldoet aan verplichting 1 november op 01-10-2025	100%	85%	72%	27%

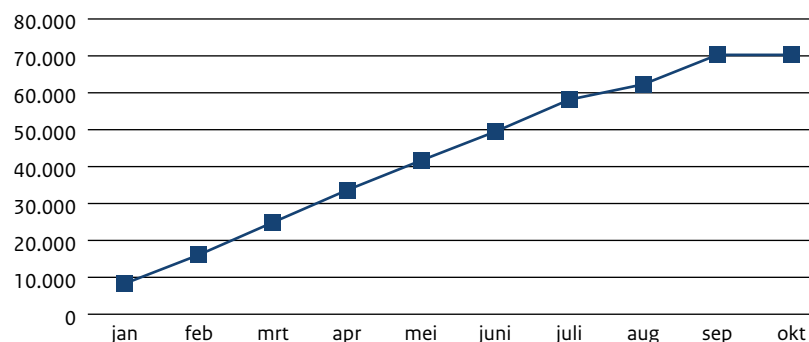
Daarnaast maken rijksorganisaties steeds meer informatie (actief) openbaar. Het aantal openbaar gemaakte documenten is de afgelopen jaren fors toegenomen. Inmiddels zijn al meer dan 500.000 documenten vindbaar via de Generieke Woo-voorziening.

Naast de actieve openbaarmaking van de verplichte informatiecategorieën maken rijksorganisaties ook andere informatie proactief openbaar. In 2025 is een Afwegingskader betekenisvolle actieve openbaarmaking beschikbaar gesteld, waarmee bestuursorganen kunnen vaststellen welke informatie relevant en betekenisvol is om actief openbaar te maken.

Betekenisvolle openbaarmaking: actieve openbaarmaking maatschappelijk betekenisvolle dossiers

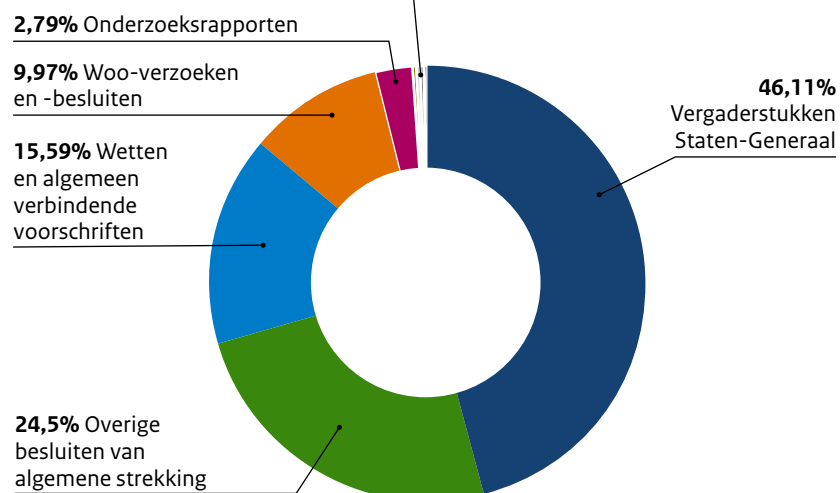
Veel bestuursorganen maken al dossiers openbaar waar veel maatschappelijke behoefte aan is (betekenisvolle openbaarmaking). Goede voorbeelden hiervan zijn de actieve openbaarmaking van het dossier kernenergie door het ministerie van EZ en de actieve openbaarmaking van de belangrijkste documenten rondom de totstandkoming van de Nederlandse Digitaliseringstrategie (NDS) door het ministerie van BZK.

Figuur Maandelijks toename aan documenten in 2025

Figuur Verdeling per informatiecategorie

0,39% Beschikkingen / **0,23%** Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag / **0,16%** Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges / **0,12%** Adviezen / **0,12%** Jaarplannen en jaarverslagen / **0,02%** Convenanten / **0,01%** Klachtoordelen

Deze data tonen het aantal actief openbaar gemaakte documenten vanaf 1 januari 2025 t/m 1 oktober 2025 via de generieke Woo-voorziening.

2.2 Generieke voorzieningen

Doorontwikkeling Generieke Woo-voorziening

Binnen het Rijk wordt in 2026 prioriteit gegeven aan de doorontwikkeling van de Generieke Woo-voorziening en een verbeterde zoekfunctionaliteit. Het doel is dat iedere organisatie binnen het Rijk op eenvoudige wijze actief gemaakte informatie kan ontsluiten via de Generieke Woo-voorziening. Openbaar gemaakte overheidsinformatie moet daarmee voor iedereen makkelijk vindbaar en toegankelijk zijn.

Voor aansluiting van bestuursorganen op de GWV worden verschillende aanlevermethoden ontwikkeld: een harvester, een handmatig aanleverloket (HAL), een Generieke API en een openraadsinformatie API (ORI API). Op deze wijze kunnen organisaties makkelijk aansluiten en informatie openbaar maken op de Generieke Woo-voorziening. De Generieke Woo-voorziening en de bijbehorende aanlevermethoden worden de komende jaren gefaseerd gerealiseerd en komen beschikbaar voor de verschillende doelgroepen: kerndepartementen, overige rijksorganisaties en medeoverheden.

Daarnaast wordt ook gewerkt aan verbetering van de zoekfunctionaliteit van de Generieke Woo-voorziening. Dit moet ervoor zorgen dat iedere belanghebbende openbare overheidsinformatie beter kan vinden en doorzoeken. Dit wordt gedaan in verschillende fasen, mede op basis van gebruikersonderzoek.

Een aantal organisaties zal aanvullend een eigen publicatieplatform inrichten voor betere beheersbaarheid van actief openbaar gemaakte informatie en betere dienstverlening. Voor de burger is uiteindelijk al deze informatie ook vindbaar via de Generieke Woo-voorziening.

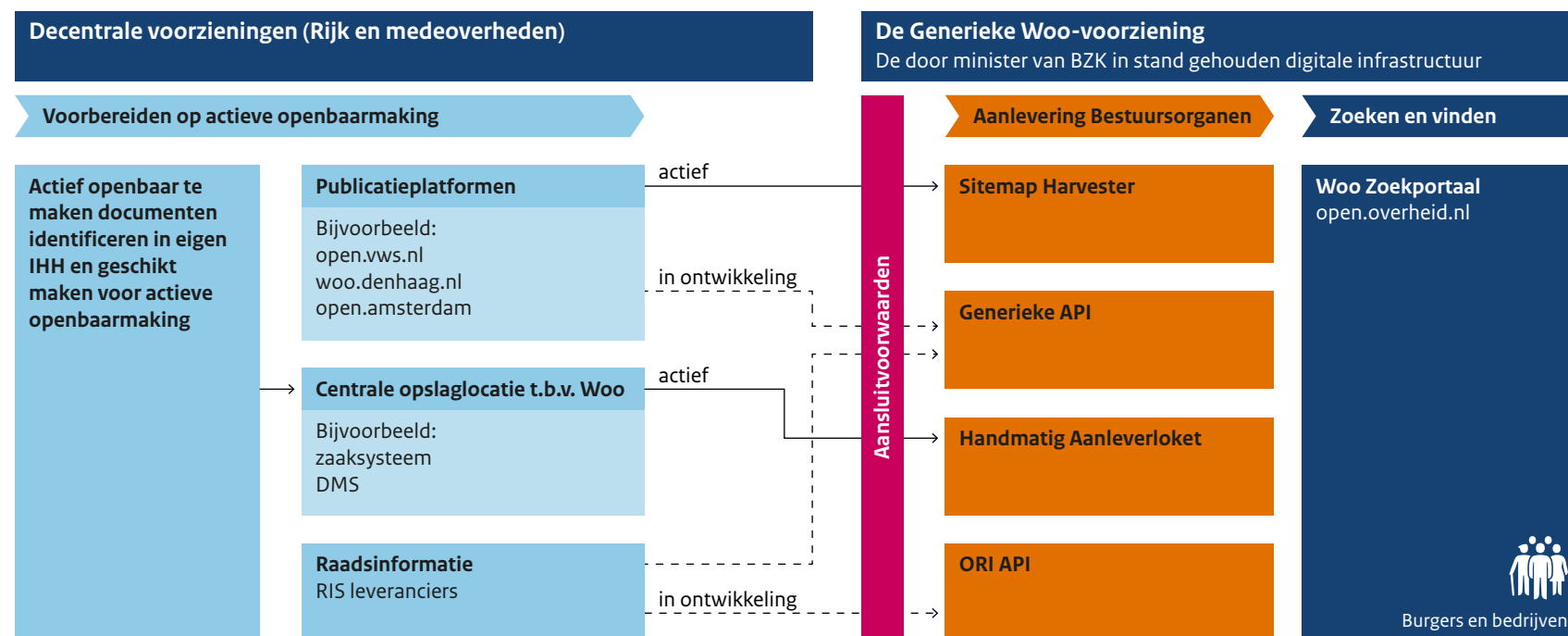
2.3 Ambities 2026 en verder

De afgelopen jaren is het fundament gelegd voor een meer open en transparante overheid. Daarbij lag de nadruk op het op orde krijgen van de basis. De ambitie is dat de resultaten hiervan de komende jaren zichtbaar worden, doordat steeds meer informatie actief openbaar wordt gemaakt en informatieverzoeken sneller worden afgehandeld. Daarbij zal meer aandacht komen voor de samenhang tussen alle thema's rondom een open overheid, zoals het thema open data. En zal worden ingezet op de functie van een open overheid voor een bloeiende democratie en vertrouwen in de overheid. Er zal onder meer breder ingezet worden op het informatierecht van de burger. Publieksvriendelijkheid en het belang van de samenleving staat voorop, rekening houdend met de uitvoeringslast voor bestuursorganen.

Samen met medeoverheden wordt gewerkt aan een innovatieagenda op het gebied van openbaarheid. Deze agenda richt zich op het ontwikkelen van technische en innovatie oplossingen voor uitdagingen, zoals bij de afhandeling van Woo-verzoeken, het actief openbaar maken van informatie en het beheren en ontsluiten van data. Deze oplossingen moeten bijdragen aan een meer transparante, efficiënte en effectieve overheid. In dit kader zullen ook de komende jaren innovatieve ideeën en best practices worden ontwikkeld tot opschaalbare prototypen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de overheidsbrede innovatie- en realisatiestraat bij ICTU waar nieuwe innovaties getest kunnen worden.

In het kader van het Actieplan Open Overheid wordt samen met de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken (MCOIG) gewerkt aan een stevig netwerk van partners op het gebied van open overheid. De calls die in het kader van het actieplan in 2025 zijn goedgekeurd, zullen verder worden uitgewerkt.

Figuur **Generieke Woo-voorziening en decentrale voorzieningen**

Met ‘**Decentrale voorzieningen**’ wordt een indicatieve aanduiding bedoeld van systemen die buiten de reikwijdte van de generieke Woo-voorziening vallen.

Onder Rijk en medeoverheden worden de organisaties verstaan waarop de Woo van toepassing is en die niet (tijdelijk) zijn uitgezonderd, waaronder:

Bestuursorganen,

- De Kamers en de Verenigde Vergadering der Staten-Generaal
- De Raad voor de rechtspraak en het College van afgevaardigden
- De Raad van State, tenzij deze het koninklijk gezag uitoefent, met uitzondering van de Afdeling bestuursrechtspraak
- De Algemene Rekenkamer
- De Nationale ombudsman en de substituut-ombudsmannen, zoals bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman
- Ombudsmannen en ombudscommissies, zoals bedoeld in artikel 9:17, onderdeel b, van de Algemene wet bestuursrecht
- Voor de toepassing van deze wet worden de organen, personen en colleges zoals hierboven genoemd, gelijkgesteld met een bestuursorgaan.

Dit betekent dat deze systemen niet onder de centrale architectuur of verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en bijbehorende infrastructuur vallen.

Omschrijving: De digitale infrastructuur van de Woo bestaat uit diverse functionele componenten die samen de **Generieke Woo-voorziening** vormen. Deze voorziening zorgt ervoor dat overheidsinformatie centraal vanuit het **Woo-zoekportaal** vindbaar, doorzoekbaar en toegankelijk wordt voor de samenleving.

Implementatie overige informaticategorieën

De komende jaren wordt de verplichting voor de overige informaticategorieën gefaseerd ingevoerd. De komende tijd wordt gewerkt aan definitieve data voor de inwerkingtreding voor tranche 2, 3 en 4. Rijksorganisaties en medeoverheden worden vanuit het programma Open Overheid, Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP), Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (RDDI) en de koepels van de medeoverheden (VNG, IPO en UvW) ondersteund bij deze implementatieopgaven. Op het moment dat de onderdelen uit de Woo in werking treden, moeten alle rijksorganisaties voldoen aan de verplichting.

Actieve openbaarmaking wordt door middel van een dashboard dat gekoppeld is aan de Generieke Woo-voorziening gemonitord. Dit dashboard geeft onder meer inzicht in het aantal actief openbaar gemaakte documenten per informaticategorie en per bestuursorgaan.

Verder wordt ingezet op aansluiting bij de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), en wordt via de domeintafel TOP (Transparantie, Openbaarheid en Publicaties) doorgewerkt aan een integraal toegankelijk portaal en goede dienstverlening aan de samenleving. Betrouwbare, betekenisvolle en begrijpelijke informatie voor de samenleving staat daarbij voorop. In 2026 gaat daarom gewerkt worden aan een maatschappelijke visie met een bijbehorende architectuurvisie rondom alle publicatieplatforms, inclusief de Generieke Woo-voorziening en het Rijkspublicatieplatform Woo-verzoeken.

Betekenisvolle openbaarheid: inspanningsverplichting

De komende jaren zullen rijksorganisaties meer informatie en dossiers actief openbaar maken dan alleen de verplichte categorieën. Door BZK is een afwegingskader ontwikkeld dat overheidsorganisaties helpt keuzes te maken in het actief openbaar maken onder de inspanningsverplichting. Aanvullend wordt een beleidslijn rondom de inspanningsverplichting voor actieve openbaarmaking ontwikkeld. Hierdoor kunnen rijksorganisaties beter inspelen op de informatiebehoefte vanuit de samenleving, met als doel: betekenisvolle openbaarheid. Dit moet er de komende jaren toe leiden dat rijksorganisaties meer informatie proactief openbaar maken, bijvoorbeeld in de vorm van maatschappelijk relevante dossiers. Dergelijke informatie wordt in context aangeboden, bijvoorbeeld door middel van een tijdlijn en een toelichting. Bij dit alles staat begrijpelijke en toegankelijke informatie centraal.

Beleidsontwikkeling

Openbaarmaking is meer dan het uitvoeren van wet- en regelgeving en brengt verschillende dilemma's en vraagstukken met zich mee. Het gaat dan bijvoorbeeld om spanningen tussen openbaarmaking versus (sociale) veiligheid, privacy, geopolitieke spanningen en de toenemende groei van digitale informatie. Binnen onze ambitie om te werken naar een open overheid is het van belang hier een goede balans in te vinden. Daarom wordt aan deze dilemma's in de komende jaren bij de beleidsontwikkeling extra aandacht besteed.

De huidige geopolitieke ontwikkelingen en internationale spanningen vragen om meer aandacht om de samenhang tussen openbaarheid en veiligheid. Het is van belang dat het Rijk onze democratische rechtsstaat en open overheid blijft beschermen, ook tegen machten die daar mogelijk misbruik van willen maken. In 2026 werkt BZK daarom aan een richtlijn rondom openbaarheid & veiligheid. Deze richtlijn moet overheidsorganisaties helpen om hiermee om te gaan.

Daarnaast worden verschillende andere beleidstrajecten in gang gezet:

- **Overheidsbrede visie en monitoring:** er wordt een overheidsbrede visie Open Overheid ontwikkeld met bijbehorende monitoring, met als doel om als overheid te laten zien waar zij voor staat en waar zij op aangesproken kan worden in het kader van een open overheid. Daarover wordt vanaf 2027 jaarlijks gerapporteerd aan de samenleving.
- **Informatieverzoeken versus Woo-verzoeken:** in 2026 wordt onderzocht op welke wijze de toegang tot overheidsinformatie versimpeld en gedejuridiseerd kan worden via een instrument informatieverzoeken.
- **Verstevigen samenhang openbaarmaking (Woo) en archivering (Archiefwet):** informatiehuishouding en openbaarmaking zijn belangrijke communicerende vaten. Er is dan ook een belangrijke samenhang tussen de uitvoering van de Woo en de Archiefwet. In 2026 wordt door BZK en OCW bezien wat de kansen zijn om de samenhang in de uitvoeringspraktijk van deze wetten te verbeteren, bijvoorbeeld als het gaat om de omgang met concepten.
- **Internationale standaard proactieve openbaarmaking:** onder initiatief van Nederland wordt gewerkt aan het vormgeven van een guiding principle voor pro-actieve procurement voor de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Stelselversterking

De afgelopen jaren is de basis gelegd voor een openbaarheidsstelsel. Vanaf 2026 worden verschillende stappen gezet om het stelsel open overheid verder in te richten en te versterken. Zo worden de diverse ‘open’ thema’s samengebracht.

Als eerste stap wordt de stelselverantwoordelijkheid voor de onderwerpen openbaarheid, open data en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) samengevoegd. Daarbij wordt verkend of de stelselverantwoordelijkheid voor de Woo, de Who en aanpalende wetgeving op open overheid onderdeel kan worden van de governance-structuur van het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO). Verder wordt onderzocht hoe de openbaarheidsfunctie binnen overheidsorganisaties versterkt kan worden.

Tot slot wordt ingezet op het verder uitwerken van de samenwerking met innovatie partners in het maatschappelijk veld en universiteiten als onderdeel van het werken aan een ‘open state’.

2.4 Indicatoren

De voortgang op de hiervoor beschreven ambities wordt aan de hand van meerdere indicatoren gemonitord. Als Rijksoverheid hebben we daarvoor verschillende streefgetallen vastgesteld. Rijksorganisaties zijn verantwoordelijk voor het behalen van deze doelen. Het ministerie van BZK stimuleert en ondersteunt rijksorganisaties hierbij en monitort de voortgang hierop.

Tabel 1 Actieve openbaarmaking

	2026	2027	2028	2029	2030
Er is een openbaarheidsparagraaf opgenomen in de jaarlijkse begroting en de jaarlijkse verantwoording	100%	100%	100%	100%	100%
Rijksorganisaties voldoen aan de wettelijke eis om categorieën openbaar te maken (artikel 3.3)	100%	100%	100%	100%	100%
Ministeries maken jaarlijks tenminste 1 maatschappelijk betekenisvol dossiers actief openbaar	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee

Tabel 2 Inrichting en beschikbaarheid

	2026	2027	2028	2029	2030
Generieke Woo-voorziening					
% Aangesloten rijksorganisaties	80%	100%	100%	100%	100%

Tabel 3 Naleving en uitvoering

	2026	2027	2028	2029	2030
Publicatieprestaties					
% binnen de verplichte publicatietijd (doel verplichte termijn)	80%	90%	95%	95%	95%
% aangeleverde publicaties met volledige verplichte metadata (compleetheid)	80%	90%	100%	100%	100%

Tabel 4 Gebruikerservaring en maatschappelijke waarde

	2026	2027	2028	2029	2030
Gebruikersfeedback					
• Gebruikers van de GWV beoordelen de informatie en gebruiksvriendelijkheid met een ‘voldoende’.	60%	65%	70%	75%	75%

IGJ: van instructie naar interventie

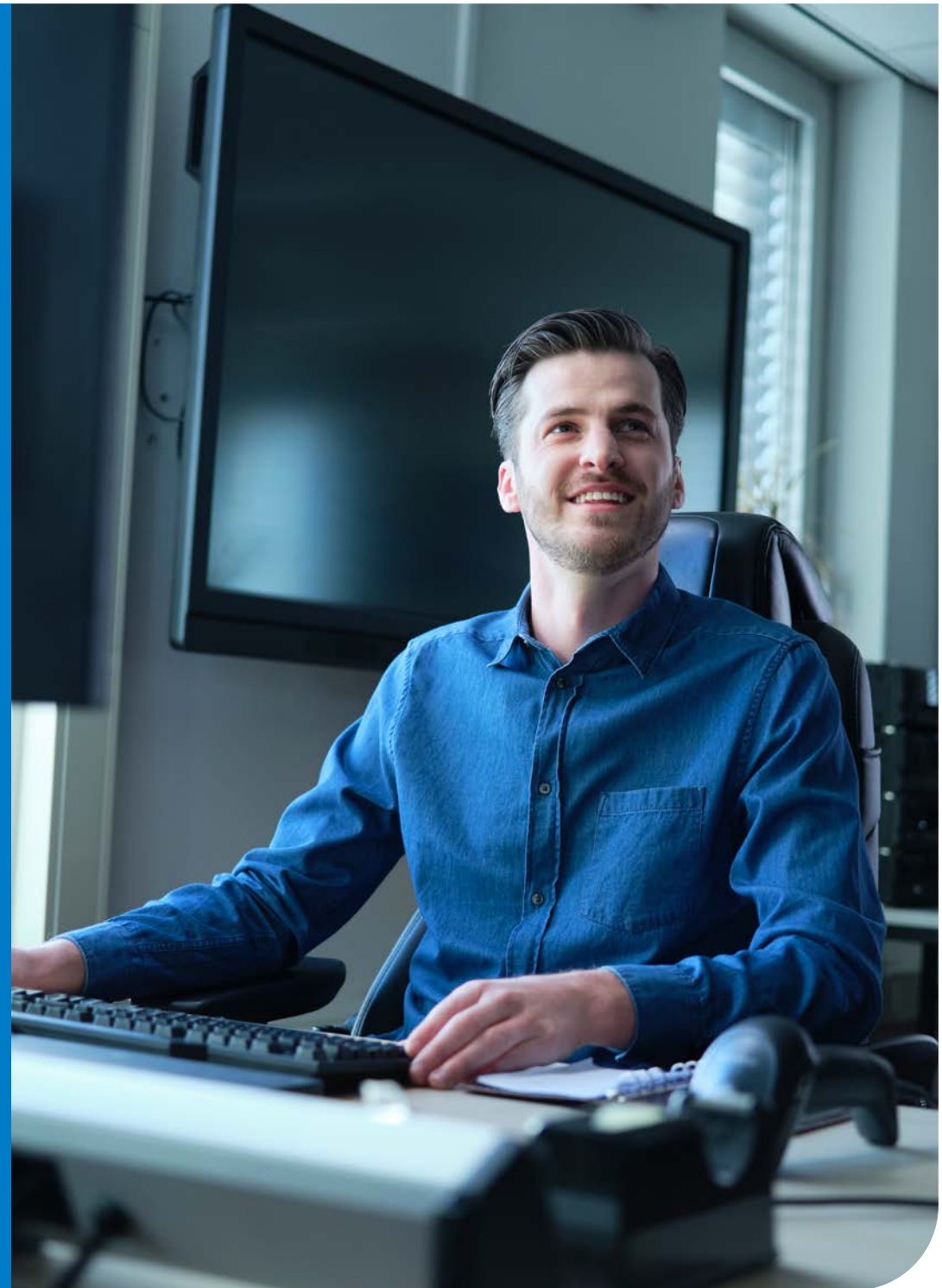
De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) heeft informatiebeheer dichterbij de dagelijkse praktijk gebracht en daarmee de Od Kwaliteitsaward Informatiehuishouding 2025 gewonnen. In plaats van alleen technische richtlijnen te geven, koos IGJ voor een veranderkundige aanpak: per afdeling is gekeken wat nodig is en hoe collega's daarbij geholpen kunnen worden. IGJ kon met deze aanpak haar informatiesystemen opruimen en verbeteren.

De Od Kwaliteitsawards worden uitgereikt aan organisaties die hun dienstverlening aanzienlijk hebben verbeterd en waarvan de resultaten bijdragen aan kwaliteitsverbetering in de informatievoorziening.

Goed voorbeeld

3 Openbaarmaking op verzoek

Wanneer overheidsinformatie nog niet publiek toegankelijk is, kan iedereen op grond van de Woo een verzoek indienen bij een overheidsorganisatie om deze informatie openbaar te maken (een zogeheten Woo-verzoek). Rijksorganisaties hebben vier weken de tijd om dit verzoek af te handelen. Bij een omvangrijk of complex verzoek kan deze termijn met twee weken worden verlengd. Wanneer een verzoek niet binnen deze termijn kan worden afgehandeld, maken overheidsorganisaties afspraken met de verzoeker over een nieuwe termijn.

Om de termijnen te halen en informatie tijdig aan te leveren, is het van belang dat rijksorganisaties een helder, responsief en strak afhandelingsproces inrichten. Daarnaast is randvoorwaardelijk dat de informatiehuishouding op orde is.

3.1 Voortgang 2022-2025

De afgelopen jaren hebben veel rijksorganisaties maatregelen genomen om de afhandeling van Woo-verzoeken te versnellen en te verbeteren. Ministeries en andere rijksorganisaties hebben daarbij ingezet op meer en beter contact met informatie-verzoekers, inzet van nieuwe ICT-tooling (zoals laksoftware) en het verbeteren van hun afhandelingsprocessen. Tegelijkertijd lukt het rijksorganisaties in veel gevallen nog niet de verzoeken binnen de termijn af te handelen.

Vanaf 1 januari 2025 is op het Rijksdashboard Woo-verzoeken⁵ te zien hoe het staat met de afhandeling van Woo-verzoeken van de Rijksoverheid. Uit deze cijfers blijkt dat het aantal ingediende Woo-verzoeken de afgelopen jaren fors is toegenomen. In 2024 zijn in totaal 3.715 Woo-verzoeken ingediend bij de ministeries, een stijging van 28,7% ten opzichte van 2 jaar daarvoor (2022).

Het aantal afgehandelde verzoeken neemt ook jaarlijks toe. Het aantal afgehandelde Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn is de afgelopen jaren rond de 30% gebleven. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat het tijd kost voordat doorgevoerde maatregelen effect hebben en ministeries te maken hebben met achterstanden. Dit heeft een grote invloed op de gemiddelde afhandelstermijn. Een goed voorbeeld daarvan zijn de omvangrijke en complexe Woo-verzoeken die zijn

ingediend over COVID-19. Tot op heden is in de cijfers over 2025 een lichte verbetering te zien ten opzichte van 2024.

Tabel 5 Publicatieprestaties

	2022	2023	2024	2025 (1e helft)
Binnen wettelijke termijn	549 (27%)	592 (30%)	763 (30%)	377 (32%)
Binnen met verzoeker afgesproken termijn	244 (12%)	194 (10%)	163 (6%)	80 (6%)
Buiten wettelijke/afgesproken termijn	1249 (61%)	1201 (60%)	1.642 (64%)	739 (62%)

3.2 Ambities 2026 en verder

Efficiëntere en responsievere Woo-processen

De afgelopen jaren hebben rijksorganisaties maatregelen genomen om hun afhandelingsprocessen bij Woo-verzoeken te verbeteren en te versnellen. De komende jaren werken rijksorganisaties verder aan het verbeteren van deze processen. Het doel is om de behandeltijd van Woo-verzoeken rijksbreed terug te dringen en binnen de wettelijke of afgesproken termijnen af te handelen. Rijksorganisaties worden hier met verschillende instrumenten en tooling vanuit het programma Open Overheid bij ondersteund.

Met de algemene maatregel van bestuur (AMvB) op grond van artikel 8.7 van de Wet open overheid (Woo) worden regels voorgeschreven om het afhandelingsproces van Woo-verzoeken te verbeteren. Deze AMvB verplicht specifieke bestuursorganen om een procesbeschrijving te hanteren bij de behandeling van verzoeken. Het streven is deze AMvB eind 2026 in werking te laten treden.

Daarnaast worden rijksorganisaties ondersteund om het proces bij de afhandeling van Woo-verzoeken te verbeteren en te versnellen. Hierbij wordt onder andere ingezet op meer en eerder contact met verzoekers (Woo-contactpersonen) en het rijksbreed gebruik van een slim en gebruiksvriendelijk digitaal Woo-formulier.

⁵ Woo in cijfers.

De werkgroep Optimaal Woo-proces ontwerpt een efficiënt, responsief en uniform proces voor de behandeling van Woo-verzoeken bij rijksorganisaties. Dit proces moet ervoor zorgen dat overheidsorganisaties de Woo effectiever en klantgerichter kunnen uitvoeren. Deze uniforme aanpak moet uiteindelijk door ministeries gebruikt worden, maar is ook breder toepasbaar binnen andere overheidsorganisaties. Het doel is om de leidraad eind 2025 gereed te hebben, waarna rijksorganisaties deze in 2026 kunnen implementeren. De winnende concepten uit de Hackaton Optimalisatie Woo-proces van november 2025 zullen een plek krijgen binnen de handreiking rondom de procesoptimalisatie van Woo-verzoeken.

Extra aandacht zal er zijn voor omvangrijke verzoeken, omdat zij een groot beslag leggen op de capaciteit van teams die belast zijn met de afhandeling van Woo-verzoeken. Om de behandeling van dergelijke verzoeken te versnellen, werkt BZK aan een proces om eerst een selectie van de meest relevante stukken te maken en deze binnen de beschikbare termijnen te verstrekken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de uitgangspunten uit de Samenwerkwijzer⁶ voor Woo-verzoeken.

Er zijn in de praktijk vaak vragen waarmee Woo-behandelaren geconfronteerd worden en niet direct het antwoord op kunnen vinden. Denk aan de meest recente jurisprudentie of uitleg van de wet in hun specifieke situatie. Voor alle (rijks) organisaties wordt het in 2026 mogelijk om extra gebruik te maken van het kennis- en adviespunt van het ACOI om uitvoeringsvraagstukken voor te leggen. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om juridische vraagstukken, hoe om te gaan met een vermoeden van misbruik en wat te doen bij complexe Woo-verzoeken.

Uitvoerbaarheid van de Woo: uitvoeringslasten onderzoek en wetsevaluatie
De afhandeling van Woo-verzoeken vergt op dit moment veel capaciteit en inzet bij overheidsorganisaties. Ondanks forse investeringen en de goede stappen die gezet zijn, kampen veel rijksorganisaties nog steeds met achterstanden en uitvoeringsproblemen bij de afhandeling van Woo-verzoeken. Deze uitvoeringsproblematiek wordt onder andere veroorzaakt door de grote hoeveelheid en diversiteit aan digitale informatie en systemen waarover overheidsorganisaties beschikken (informatie-huishouding) en het brede openbaarheidsbegrip. Het is daarom van belang om goed zicht te krijgen op de uitvoeringslasten van de huidige wet. Momenteel wordt

daarom een overheidsbreed onderzoek uitgevoerd naar de uitvoeringslasten en kosten bij de afhandeling van Woo-verzoeken. De resultaten hiervan worden begin 2026 verwacht en zullen input zijn voor de vervroegde wetsevaluatie die in 2026 zal plaatsvinden.

3.3 Indicatoren

De voortgang op de hiervoor beschreven ambities wordt aan de hand van meerdere indicatoren gemonitord. Als Rijksoverheid hebben we daarvoor verschillende streefgetallen vastgesteld. Rijksorganisaties zijn verantwoordelijk voor het behalen van deze doelen. Het ministerie van BZK stimuleert en ondersteunt rijksorganisaties hierbij en monitort de voortgang hierop.

Tabel 6 Indicatoren

	2026	2027	2028	2029	2030
Woo-verzoeken worden binnen de wet gestelde beslistermijn beantwoord	40%	50%	65%	80%	90%
Bij Woo-verzoeken wordt contact opgenomen met de verzoeker, bijvoorbeeld over precisering van het verzoek	70%	80%	90%	95%	95%
Het bedrag aan verbeurde dwangsommen afgenomen (jaarlijks t.o.v. vorige jaar %)	-15%	-15%	-15%	-15%	-15%
Organisaties met een centrale Woo-coördinator en/of Woo-unit	75%	90%	100%	100%	100%
Uniform Woo-proces geïmplementeerd (comply or explain)	75%	90%	100%	100%	100%
Aantal organisaties met een Woo-contactpersoon	100%	100%	100%	100%	100%
Aangesloten ministeries op Woo-formulier	100%	100%	100%	100%	100%

6 ACOI (2025): Samenwerkwijzer.

Transparantieprijs Over Informatie Gesproken

De Transparantieprijs Over Informatie Gesproken wordt jaarlijks uitgereikt aan een initiatiefnemer van een zogenoemd 'transparant dossier'. Deze prijs is in het leven geroepen door de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) op 1 mei 2022. Het doel van de prijs is om openheid en goede informatievoorziening te stimuleren. De prijs wordt toegekend aan personen en/of publieke organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het vergroten van transparantie. De bijdrage moet een positieve impact hebben op de positie van de burger in de informatierelatie met de overheid. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werd zowel in 2023 als in 2025 genomineerd vanwege de snelle afhandeling van Woo-verzoeken en de korte doorlooptijden bij de openbaarmaking van informatie.

Goed voorbeeld

4 Informatie- huishouding

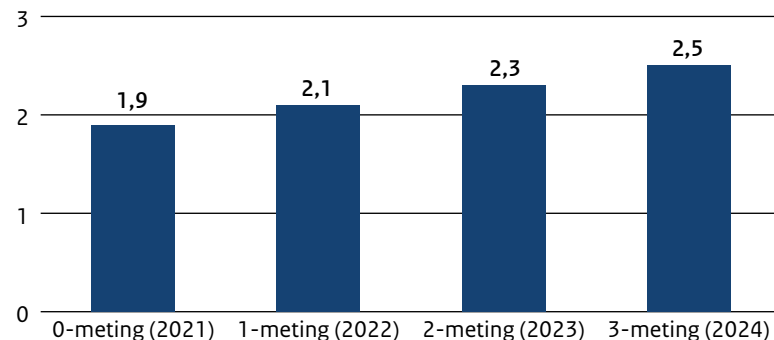

De Rijksoverheid bouwt in de komende jaren voort op de vier thema's (voorheen actielijnen) uit het generieke actieplan Open op Orde: (1) informatieprofessionals, (2) aard en volume van informatie, (3) informatiesystemen, en (4) bestuur en naleving. Onze ambitie is dat zoveel mogelijk organisaties van de Rijksoverheid uiterlijk eind 2026 gemiddeld volwassenheidsniveau 3 hebben bereikt en dat de groei ook na 2026 verder wordt voortgezet. Dit vindt plaats in de context van de implementatie van de voorgenomen nieuwe Archiefwet, waarmee een nieuwe impuls wordt verwacht voor de informatiehuishouding. Deze verwachte nieuwe impuls voor de informatiehuishouding geldt ook voor het implementatieprogramma waarmee invulling wordt gegeven aan de ontwikkeling van een responsiever bestuursrecht zoals vastgelegd in de kabinetsreactie op het adviesrapport van de Staatscommissie rechtsstaat: 'De gebroken belofte van de rechtstaat – tien verbetervoorstellen met oog voor de burger'.

4.1 Voortgang 2022-2025

Ieder jaar wordt de voortgang in de verbetering van de informatiehuishouding gemeten met een door het programma Open Overheid ontwikkeld product, de verplichte jaarlijkse 'volwassenheidsmeting informatiehuishouding', die 4 niveaus van volwassenheid onderscheidt.

Figuur 1 Gemiddeld volwassenheidsniveau

De informatiehuishouding-volwassenheidsmeting over 2024 heeft opnieuw een lichte groei laten zien van circa 0,2 punt en komt daarmee uit op gemiddeld 2,5 voor de Rijksoverheid. Het gemiddelde volwassenheidsniveau bevindt zich hiermee tussen niveau 2 ("herhaalbaar") en niveau 3 ("gedefinieerd"). Het algemene beeld is dat veel organisaties op het punt staan om te gaan oogsten waardoor in 2026 naar verwachting een grotere sprong vooruit gerapporteerd zal worden. Er is dus perspectief om eind 2026 een gemiddeld niveau 3 te bereiken, al zal dat nog niet voor elke organisatie gelden.

Ook andere recente rapporten laten zien dat er aanzienlijke uitdagingen blijven. Uit de Monitor Overheidsinformatie 2023–2024 van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed blijkt dat meer dan de helft van de ministeries en dienstonderdelen heeft aangegeven dat het overzicht over de eigen informatiestromen ontbreekt. Bij 90% van de departementen is de kwaliteitsborging van informatie (zoals een intern kwaliteitssysteem) nog onvoldoende ingericht. Ook de toepassing van metadata laat te wensen over, bij ongeveer de helft van de organisaties is dit nog niet op orde. Verder zijn de uitvoering van selectielijsten en de vernietiging van informatie in de afgelopen periode wel verbeterd, maar hebben ze nog een laatste verbeterslag nodig. Op het gebied van duurzame toegankelijkheid moeten ook nog grote stappen worden gezet. Zo kampt 76% van de ministeries met achterstanden in de informatie-ordering. Dit bevestigt dat de verwachtingen ten aanzien van een volledig responsieve overheid nog niet in lijn zijn met de huidige situatie.

4.2 Ambities 2026 en verder

Nadat de eerste jaren van de verbeteroperatie rijksbreed vooral is geïnvesteerd in capaciteit, bewustwording, kennisontwikkeling en stelselversterking ligt de komende jaren de nadruk op de verbetering van de werkprocessen, monitoring en sturing.

Er wordt in 2026 gewerkt aan de ontwikkeling van een rijksbreed kwaliteitssysteem, monitoringsinstrumenten, deskundigheid van de informatieprofessional en ICT-voorzieningen. Ook de vormgeving van een moderne werkomgeving waar in de afgelopen jaren de basis voor is gelegd zal Rijksbreed verder worden gebracht. Aan een drietal generieke ICT-voorzieningen wordt prioriteit gegeven in 2026. Dat zijn e-mailarchivering, chatarchivering en Zoek en Vind.

Beleidsontwikkeling

De beleidsontwikkeling op het gebied van digitalisering en informatiehuishouding wordt voortgezet nadat deze in de afgelopen jaren al werd aangescherpt voor bewindspersonen en sleutelfuncties. In 2026 wordt samenhangend beleid verder ontwikkeld, vastgesteld en geïmplementeerd voor de archivering van chatberichten, e-mails en socialemediaberichten. Daar wordt duurzaam databeheer aan toegevoegd in samenwerking met het Nationaal Archief, uitvoeringsorganisaties en de medeoverheden. Dit betreft informatie die, naast documenten, het vaakst wordt opgevraagd bij informatieverzoeken, maar die nog onvoldoende duurzaam toegankelijk is gemaakt. In 2026 werken alle rijksoverheidsorganisaties aan de implementatie van dit beleid, zodat de uitvoering niet vrijblijvend maar uniform en verankerd is in werkprocessen en systemen. In datzelfde jaar wordt, in nauwe samenwerking met de Voorlichtingsraad (VoRa), het beleid voor het archiveren van socialemediaberichten opgesteld.

4.3 Generieke voorzieningen

Technische voorzieningen (tooling, ICT-systemen) moeten de organisaties ondersteunen bij het verbeteren en in stand houden van het fundament van de responsieve en dienstbare overheid. Dat fundament wordt vooral gevormd door een goed en gedegen beheer van informatie, vraagbundeling vanuit de bedrijfsprocessen en vakmanschap. Onderdelen van dat fundament zijn nog niet overal volledig op orde. Ondanks de verbeteringen die de afgelopen periode al zijn bereikt, blijven enkele hardnekkige tekortkomingen zoals archivering van chatberichten en e-mails nog onopgelost. Om deze de komende periode aan te pakken wordt prioriteit gegeven aan de realisatie en implementatie van de onderstaande drie prioritaire voorzieningen. Het is daarbij niet de vraag of de rijksbrede uitrol wordt gerealiseerd, maar hoe deze uitrol voor eind 2026 wordt gerealiseerd. Zodra de planning bekend is, zullen in samenwerking met de departementen implementatieplannen worden opgesteld ter ondersteuning van de uitrol van deze voorzieningen. Voor deze 3 prioriteiten zal een parallelle aanpak gelden waarbij alle partijen tegelijkertijd werken aan hun deel en de verantwoordelijkheid een integrale gemeenschappelijke verantwoordelijkheid wordt. Dit laatste is essentieel om de benodigde versnelling te realiseren. De integrale regie op de prioritaire generieke voorzieningen wordt in 2026 versterkt.

4.3.1 Archivering e-mail Rijk

Met de Groepsondernemingsraad Rijk (GOR) is afgesproken dat er extra inzet zal worden gepleegd om ervoor te zorgen dat medewerkers voldoende in staat worden gesteld om informatie uit e-mails veilig te stellen conform de Archiefwet. CIO Rijk heeft daarbij het voornemen om van die organisaties die daar onvoldoende uitvoering aan geven per 1 januari 2027 het Tijdelijk beleidskader te hanteren waarbij op organisatieniveau e-mails worden veiliggesteld. Dit is met uitzondering van privé e-mails en e-mails van vertrouwensfuncties.

De technische oplossingen voor het Tijdelijk beleidskader zullen uiterlijk per de zomer van 2026 gereed moeten zijn voor de departementen. Ook in de jaren na 2026 zullen de organisaties van een dergelijke voorziening gebruikmaken zolang ze nog niet aan de wet voldoen en de kosten hiervoor dragen.

4.3.2 Chatarchivering

Ook het gebruik van chats valt onder de werking van de Archiefwet. Voor de Rijksoverheid wordt een generieke voorziening ontwikkeld waarbij het eenvoudiger is om informatie uit chats veilig te stellen. Op dit moment is dit proces grotendeels handmatig en een forse uitvoeringslast voor met name bewindspersonen en sleutel-functionarissen. Naast deze voorziening wordt onderzocht of het wenselijk is dat de Nederlandse overheid een eigen chatvoorziening gaat ontwikkelen naar Frans voorbeeld en wat de eisen zijn aan deze voorziening.

4.3.3 Zoek en Vind 2.0

Voor het beter en sneller vinden van overheidsinformatie bij bijvoorbeeld Woo-verzoeken wordt gewerkt aan een verbeterde zoek- en vindfunctionaliteit. Deze wordt uiterlijk eind 2026 geïmplementeerd bij alle departementen, waar mogelijk parallel met de implementatie van chat- en e-mailarchivering. AI en algoritmen worden steeds vaker ingezet om informatie te selecteren, ordenen en ontsluiten. Het is nodig dat gebruik, documentatie en verantwoording van algoritmen juridisch en beleidsmatig zijn verankerd in het algoritmeregister. Transparantie en uitlegbaarheid zijn onmisbaar om vertrouwen te behouden en juridisch juist te handelen.

De CIO Rijk zal hiervoor het rijksbrede zoekprotocol van toepassing verklaren om ervoor te zorgen dat informatie op zorgvuldige wijze en conform geldende wet- en regelgeving wordt ontsloten.

Naast deze drie voorzieningen wordt gewerkt aan:

4.3.4 Sociale media en website-archivering

Websites en sociale media vallen ook onder de werking van de Archiefwet. Websites van de Rijksoverheid worden via een centrale voorziening veiliggesteld en voor bewindspersonen geldt dat socialemediaberichten worden veiliggesteld na vertrek. Momenteel wordt beleid ontwikkeld voor het breder archiveren van socialemediaberichten. Op dit moment is dat proces binnen de verschillende departementen niet eenduidig ingericht. Dat vraagt om duidelijkere kaders. Parallel aan de ontwikkeling van dit beleid wordt in samenwerking met de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH), RDDI en het Nationaal Archief onderzocht of er een generieke voorziening kan worden ontwikkeld zoals wordt gebruikt bij webarchivering.

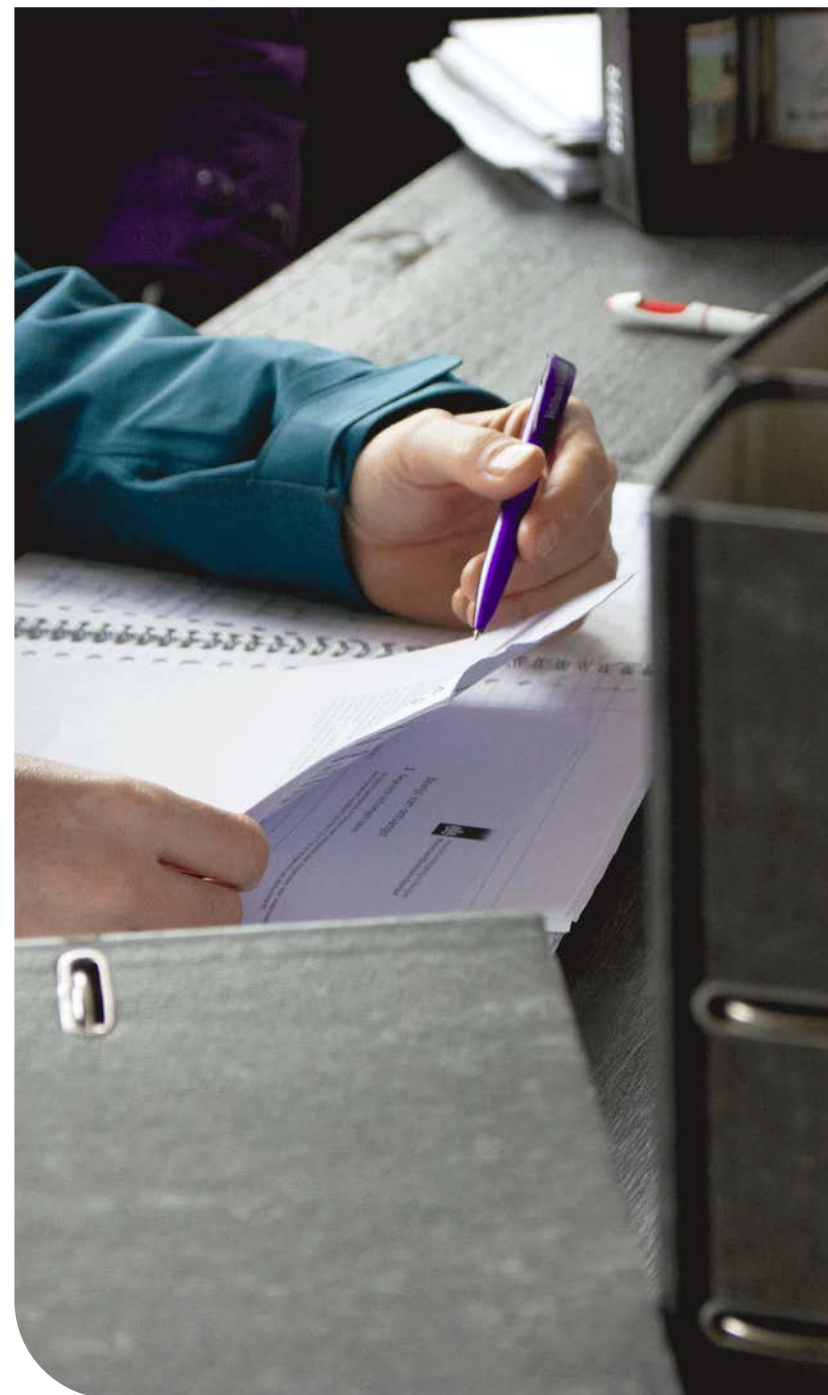
4.3.5 Ondersteuning en deskundigheid informatieprofessionals

In het middelpunt van een volwassen informatiehuishouding staat de informatieprofessional. Het project Ondersteuning Informatieprofessionals zal een toolkit ontwikkelen voor alle informatieprofessionals bij de rijksoverheid. Dat behelst het creëren van een plek waar de relevante kennis voor informatieprofessionals te vinden én op een overzichtelijke manier raadpleegbaar is, in combinatie met leeraanbod bij stelselpartijen dat de deskundigheid van de informatieprofessional bevordert.

Het programma zorgt in 2026 ook voor inzicht in de inspanningen die bestuursorganen al hebben verricht in het kader van de verbetering van de informatiehuishouding, de resultaten die de inspanningen hebben opgeleverd en in welke mate de resultaten replicateerbaar zijn voor een ander bestuursorgaan.

4.3.6 Digitale werkomgeving

In de opgave Werkomgeving van de toekomst komt een aantal van bovenstaande ontwikkelingen samen. Bij ICTU wordt een innovatie- en realisatiestraat ingericht om slimme toepassingen direct te kunnen toepassen in bestaande werkomgevingen. Een viertal departementen vervult de rol van koploper bij de acceptatie en uitrol van nieuwe toepassingen. Met medeoverheden wordt in het kader van de NDS meer samengewerkt om te komen tot meer gezamenlijkheid in standaarden, eisen, gebruiksgemak en marktontwikkeling. Zaken als meer digitale autonomie en (data) soevereiniteit zijn in toenemende mate belangrijke gezamenlijke beleidsopgaven.

4.3.7 Overige voorzieningen

Naast bovenstaande prioriteiten wordt met een ondergeschikte prioriteit waar mogelijk ook doorgewerkt aan de overige voorzieningen. Onderdeel van dit proces is een validatie op behoefte bij departementen en hun uitvoeringsorganisaties. Zo sluiten voorzieningen direct aan bij de uitvoeringspraktijk.

Hierbij gaat het onder meer om:

- Rijksbrede interoperabiliteit door koppelingen met de nieuwe werkomgevingen: in aansluiting op de standaarden voor gegevensuitwisseling wordt gewerkt aan betrouwbare, veilige en uitwisselbare koppelingen tussen generieke voorzieningen, het rijksbreed functionerend DMS en de rijksbrede digitale werkplek.
- Laktooling: doorontwikkeling en beschikbaarstelling van centrale tooling voor het anonimiseren en lakken van documenten, inclusief integratie met Woo-processen.
- Rijksbrede ICT-ontwikkelingen: afstemming met en aansluiting op andere strategische ICT- en informatievoorzieningstrajecten binnen de Rijksoverheid, om synergie te creëren en dubbel werk te voorkomen.
- Innovatieve middelen, inclusief AI: in 2025 is gestart met het rijksbreed in kaart brengen welke AI-toepassingen zich in de praktijk hebben bewezen. Deze worden waar mogelijk breder uitgerold om efficiëntie, kwaliteit en duurzaamheid van informatiebeheer versneld te verbeteren.

4.4 Stelselversterking

Om de uitvoering van de informatiehuishouding structureel te borgen, is in 2024 besloten dat de informatiehuishouding steviger wordt opgenomen in het Besluit CIO-stelsel.

Daarnaast wordt in 2026, in samenwerking met het programma voor de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, een visie opgesteld voor Prioriteit 6: 'Digitaal vakmanschap en een moderne werkomgeving'. We stellen een visie vast voor de digitale werkomgeving; wat doen we als overheid centraal en wat decentraal? Het eerdergenoemde beleid voor chat-, socialemedia- en e-mailarchivering maakt hier onlosmakelijk deel van uit en vormt een brug tussen de technische voorzieningen en de bredere modernisering van de werkomgeving.

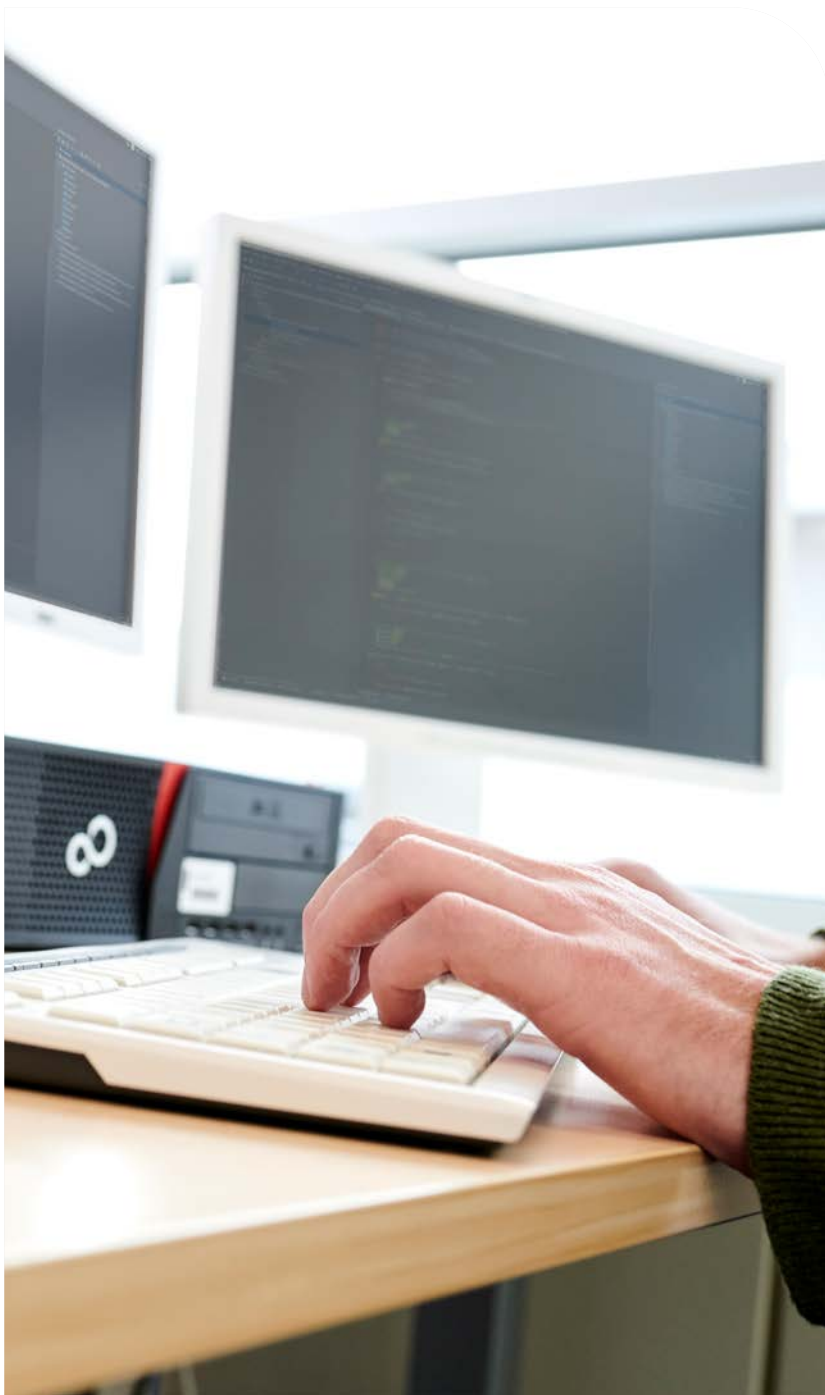
Deze integrale aanpak zorgt voor een logische verbinding met de overige onderdelen van dit meerjarenplan en maakt het mogelijk om draagvlak, kennis, middelen en processen op elkaar af te stemmen.

4.5 Kwaliteit en toetsing

In zowel Open op Orde als in het MJP 2024-2025 is opgenomen dat iedere organisatie tooling en werkprocessen moet hebben om de kwaliteit van de informatiehuishouding te borgen. Een sluitend kwaliteitssysteem is hierbij een randvoorwaarde. Samen met de stelselpartners, zoals het Nationaal Archief en de Inspectie van Overheidsinformatie en Erfgoed, wordt verkend hoe te komen tot een samenhangend kwaliteitssysteem, inclusief normenkader en bijbehorende toetsings- en monitoringsinstrumenten. Streven is om de instrumenten zo op elkaar aan te laten sluiten dat de uitvoeringslast wordt beperkt. In navolging van het Woo-dashboard dat in 2025 is verschenen is de volgende stap om te komen tot monitoringsinstrumenten voor de informatiehuishouding. Een aantal organisaties werkt al met dergelijke systemen wat een gunstig effect heeft op de kwaliteit en wat het beter mogelijk maakt om te komen tot bijvoorbeeld de vereiste vernietiging van informatie die niet bewaard mag worden. Ook andere doelen zoals verminderde CO₂-uitstoot en kostenbesparingen kunnen deel uitmaken van dergelijke dashboards. De volwassenheidsmeting blijft nog als instrument beschikbaar en het is aan organisaties daarover te rapporteren via het Rijksdashboard.

4.6 Archiefwet

Naar verwachting treedt op 1 januari 2027 de nieuwe Archiefwet in werking. Dit is een van de belangrijke pijlers onder de informatiehuishouding van de Rijksoverheid. Door de modernisering en aanpassing aan de digitale tijd, wordt de wet beter uitvoerbaar. Het kabinet wil met de modernisering van de Archiefwet, en de versterking van het toezicht op de uitvoering van deze wet, bevorderen dat overheidsorganisaties hun (digitale) informatie vanaf het moment van creatie effectief gaan beheren. Het ministerie van OCW stelt hiervoor, samen met de betrokken bestuursorganen en archiefinstellingen, een meerjarig implementatieprogramma op, om de overgang naar de nieuwe wet in goede banen te leiden. Het implementatieprogramma, dat loopt tot 2030, gaat zorgen voor kennisproducten, hulpmiddelen, voorlichting,

nader uitgewerkte kaders en normen etc., zodat organisaties zelf de noodzakelijke stappen kunnen zetten. Daarbij zet het ministerie vooral in op het toepassen van beheersregels, informatieoverzicht en selectiebesluiten. Daarnaast zal het kabinet structureel investeren in het toezicht op de Archiefwet, een selectieregister en in het scholings- en onderwijsaanbod voor archief- en informatieprofessionals.

4.7 De gebroken belofte

De informatiehuishouding is dienend aan diverse maatschappelijke doelen waarbij de informatiepositie van burgers wordt verbeterd. Het adviesrapport van de Staatscommissie rechtsstaat 'De gebroken belofte van de rechtsstaat' bevat tien verbetervoorstellen die de rechtstaat versterken met oog voor de burger. De voorstellen zijn gericht aan het parlement, de regering, de rechtsprekende macht en overheidsorganisaties met burgercontact. De voorstellen van de staatscommissie raken de portefeuilles van meerdere bewindspersonen en zien ook toe op publieke dienstverleners en decentrale overheden. Bij het ministerie van BZK liggen verschillende acties die bijdragen aan het verbeteren van de informatiepositie van burgers met behulp van betere informatiehuishouding. Zo moeten overheden burgers transparant kunnen informeren over hun mogelijkheden bij een aanvraag. Overheden moeten besluiten begrijpelijk toe kunnen lichten, inclusief de betekenis en gevolgen voor de positie van burgers. En daar waar een gevraagd besluit niet kan worden verleend, is het van belang dat mensen begrijpen waarom dat besluit niet in hun voordeel is uitgevallen en dat overheden hen informeren over wat wel mogelijk is. Er zal in 2026 door BZK worden gewerkt aan het uitwerken van de voorstellen en deze zullen belegd worden bij de relevante partijen met een tijdsplan.

BZK: proactief openbaar maken Wet Groningen

De website dashboardgroningen.nl laat met een gebruiksvriendelijke tijdlijn zien hoe het wetsvoorstel Wet Groningen tot stand kwam. Inwoners, journalisten en andere belangstellenden krijgen hiermee een helder beeld van het wetgevingsproces rond dit gevoelige dossier. Deze publicatie, compleet en snel na het indienen van het voorstel, is een concreet voorbeeld van hoe het ministerie de inspanningsverplichting uit de Woo uitvoert en betekenisvolle openbaarheid vormgeeft.

Goed voorbeeld

5 Bijlage Randvoorwaarden

5.1 Programma en governance

In 2026 zijn in het projectenportfolio projecten opgenomen die een bijdrage leveren aan zowel de doelen die genoemd zijn in het hoofdstuk Informatiehuishouding als in het hoofdstuk Openbaarheid. Voor elk project is een beleidsopdrachtgever aangewezen om er zorg voor te dragen dat deze projecten een uitlegbare bijdrage leveren aan de doelen uit beide hoofdstukken. De oplevering van de technische voorzieningen (chatarchivering, e-mailarchivering, Zoek en Vind en de Generieke Woo-voorziening) heeft prioriteit bij de betreffende stelselpartijen. Voor deze vier technische voorzieningen wordt, waar dat nog aangescherpt moet worden, een passend sturingsmodel verder uitgewerkt. De stelselpartijen die deze projecten uitvoeren zetten het project voort. Ook wordt in 2026 de basis gelegd voor de rijksbrede governance op openbaarheid en op informatiehuishouding na afloop van het programma Open Overheid, om de doelstellingen uit dit MJP te blijven behalen. Hierbij is het bewaken van de integraliteit van openbaarheid en informatiehuishouding een belangrijk aandachtspunt.

5.2 Vooruitblik na 2026

Met het stimuleringsprogramma is gewerkt aan stelselversterking. Na het programma moet de lijn en haar stelsel, als collectief en als afzonderlijke partijen, sterker zijn dan ervoor. Een belangrijke randvoorwaarde hiervoor is structureel geborgde erfenis met structurele financiering⁷ en heldere afspraken over de verdere inzet van die financiering. Hiervoor loopt ook na afloop van het programma Open Overheid een structurele reeks door. In het eerste half jaar van 2026 zal een beslissing worden genomen over de bestemming van de resterende middelen. Als er nieuwe verplichtingen worden aangegaan in het laatste jaar van het programma Open Overheid, wordt hierbij gezorgd voor structurele financiering.

⁷ Anno 2025 is wel structurele financiering toegekend aan departementen voor het realiseren van informatiehuishouding- en openbaarheidsdoelen, aan de stelselpartijen nog niet. Voor een effectieve en efficiënte borging van taken bij stelselpartijen ter ondersteuning van beleid en implementatie, is structurele financiering noodzakelijk voor structurele taken (zoals het ontwikkelen en beheren van expertise, instrumenten en IHH-voorzieningen). Het voorzetten van de methode van projectfinanciering zonder perspectief op structurele financiering van kosten, levert onvoldoende rendement van middelen en realisatiekracht op.

Tabel 7 **POK-middelen informatiehuishouding en actieve openbaarmaking (in miljoenen euro's)**

	2027	2028	2029	2030 en verder
Totaal	127	127	127	127
Toekenning deelnemers	81	81	81	81
Verschil	46	46	46	46
ACOI	4	4	4	4
Inspectie OenE	10	10	10	10
Resteert	32	32	32	32

BZK is verantwoordelijk voor de realisatie van de vier generieke prioritaire voorzieningen ook na 2026, inclusief de eventueel benodigde financiering in 2027. Voor de periode na 2027 volgt in 2026 een nader verdeelvoorstel in de ICBR. De structurele middelen, zowel centraal als departementaal, zijn blijvend bestemd voor de opgaven voor informatiehuishouding en openbaarheid.

Het gebouwde stelsel voor openbaarheid en informatiehuishouding bestaat uit Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP), ICTU, Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding (RvIHH) (met Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (RDDI)), het Nationaal Archief, Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI)⁸, de Rijksorganisatie voor Ontwikkeling, Digitalisering en Innovatie (ODI), maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken (MCOIG) en de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed. KOOP verzorgt in opdracht van de minister de Generieke Woo-voorziening, waarbij de kosten van deze voorziening voor BZK zijn. RvIHH is de shared service organisatie die een breed pakket aan diensten levert voor informatiehuishouding, ODI is de organisatie waar netwerk en verbinding wordt samengebracht. ICTU vervult een centrale rol in de ontwikkeling van de Opgave Werkomgeving van de toekomst in samenwerking met RvIHH en de ICT-leveranciers van het Rijk en draagt bij aan diverse innovatie-trajecten. Het Nationaal Archief ontwikkelt standaarden en kennisproducten voor informatiehuishouding in samenspraak met CIO Rijk, die kadersteller is voor digitalisering van het Rijk. Daarnaast wordt onderzocht hoe het leeraanbod voor de archivaris en informatieprofessional onder de vlag van het Leerhuis Informatiehuishouding, zoals dit binnen het programma Open Overheid

⁸ In 2026 wordt de toekenning van middelen aan het ACOI herijkt in verband met het opzetten van een kennis- en adviespunt.

ontwikkeld is, een structureel vervolg kan krijgen. De Inspectie is de toezichthouder voor de informatiehuishouding en het ACOI het adviserend orgaan op het openbaarheidsstelsel. De MCOIG is een samenwerkingsverband van maatschappelijke partijen, journalisten en overheden die mede invulling geven aan de responsieve kant van openbaarheid en informatiehuishouding: de informatierelatie. Zo verzorgen zij de jaarlijkse Transparantieprijs voor de meest responsieve overheid. De structurele centrale reeks is bedoeld om dit stelsel ook na afloop van het programma te behouden. De precieze invulling en omvang van de taken wordt met elkaar geëvalueerd en herijkt.

Verder wordt ook ingezet op een spoedige implementatie van de voorgenomen nieuwe Archiefwet omdat er niet eerst gebouwd moet worden aan een (nieuw) stelsel. Datzelfde geldt voor de implementatie van de verbetervoorstellen van de Staatscommissie rechtsstaat⁹ voor de ontwikkeling van een responsievere overheid die de burger centraal stelt. Er zullen stappen worden gezet om de samenwerking tussen alle thema's rondom een open overheid te verbeteren en worden overheidsbrede visies voor een open overheid en informatiehuishouding ontwikkeld. Daarnaast zal binnen de afdeling Open Overheid integratie plaatsvinden met de thema's (open) data en alle overheidspublicaties onder beheer van BZK.

Het programma zal eind 2026 voor haar opgaven zowel gezamenlijk beleid, producten/instrumenten als rijksbrede en generieke voorzieningen hebben opgeleverd. Een deel ervan is mogelijk nog niet volledig afgerond bij het beëindigen van het programma, een deel is mogelijk al toe aan onderhoud of doorontwikkeling en moet beheerd worden. Expliciete en heldere borging van deze waardevolle 'erfenis' in de lijn is nodig om te behouden en te beheren wat al ontwikkeld is of om af te maken wat in gang is gezet.

Waar op BZK-niveau gewerkt wordt aan borging, gebeurt dat ook bij de departementen. Ook die ontwikkeling wordt hier kort beschreven.

⁹ Staatscommissie rechtsstaat "De gebroken belofte van de rechtsstaat – tien verbetervoorstellen met oog voor de burger"

5.3 Inzet t.b.v. borging na 2026

5.3.1 Borging in de departementen en hun uitvoeringsorganisaties

Het leidmotief van de borging van activiteiten uit het programma is het versterken van de uitvoeringskracht van departementen en hun uitvoerende diensten. Zij zorgen voor de realisatie van beleidsdoelen om het volwassenheidsniveau van de informatiehuishouding verder te verhogen en de naleving van informatiewetten zoals de Woo, de Who, de (voorgenomen nieuwe) Archiefwet en de AVG te versterken. Daarnaast wordt continu doorgewerkt door departementen en publieke dienstverleners aan het verbeteren van hun rol als open overheid richting de samenleving. Daarnaast wordt de stelselverantwoordelijkheid van BZK ook goed geborgd in de lijn.

In hun werk en met hun ambtenaren tonen departementen samen met hun uitvoeringsorganisaties het zichtbare effect van het beleid met en voor de samenleving. Departementen hebben hiervoor structurele middelen toegekend gekregen, om de uitvoeringskracht te vergroten. Deze middelen worden geprioriteerd over verschillende activiteiten om het gewenste beleidsresultaat op het gebied van informatiehuishouding, openbaarheid en de naleving van regels over overheidsinformatie te boeken. Het is daarnaast voorwaardelijk dat de prioritering en duurzame aandacht actief worden bewaakt.

Het centraal borgen van generieke voorzieningen en producten is cruciaal voor alle departementen en voor het doelmatig benutten van middelen. Daarin is belangrijk dat de voorkeur uitgaat naar steeds meer interdepartementale samenwerking (SGO: één rijksdienst) en overheidsbrede samenwerking.

Gezien de diverse organisatiestructuren en de eigenheid van de uitvoeringsorganisaties die daar onder liggen, vraagt dit echter een lange adem, realisme in het tempo van uitvoering en een zorgvuldige kosten-batenafweging, zeker als het om technische voorzieningen gaat.

Het is voornamelijk zaak om te beginnen bij de inhoud; wat willen we en kunnen we als Rijk inhoudelijk? Vervolgens stappen we over op een generieke technische voorziening, waarvan beheer en verantwoordelijkheid gedragen kunnen worden voor de langere termijn.

De behoefte van departementen komt neer op een goede inzet op de volgende sporen:

1 Monitoring en agendering

De departementale CIO's staan in samenwerking met CIO Rijk aan de lat om voor de bestuursraden van de departementen de verbeteropgave voor informatiehuishouding in beeld te houden, te borgen wat er gerealiseerd is en hen te wijzen op hun verantwoordelijkheid. Een instrument dat daarvoor doorgezet zou moeten worden is de volwassenheidsmeting of een andere vorm van (inter)departementale meting die een jaarlijks beeld geeft van de kwaliteit van de informatiehuishouding. Ook het doenvermogen van het gehele departement en hun uitvoeringsorganisaties moet behouden, dan wel in ontwikkeling blijven.

Op het gebied van openbaarmaking wordt een monitoringsinstrument Open Overheid ontwikkeld, dat binnen de governance van de lijn geagendeerd en aangescherpt wordt.

2 Behouden en ontwikkelen van generieke voorzieningen

Een goede afweging maken van de gedurende de looptijd van het programma opgebouwde diensten en producten, en vaststellen welke daarvan dienen te worden geborgd. Die borging moet ook met structurele financiering worden ondersteund.

Daaronder vallen:

- De **generieke technische voorzieningen**
 - E-mailarchivering
 - Chatarchivering
 - Advanced Search
 - Generieke Woo-voorziening

Er wordt in 2026 een parallelle aanpak gevolgd waarbij alle betrokken partijen gelijktijdig aan hun deel werken en gezamenlijk integraal verantwoordelijk zijn. Deze gezamenlijke verantwoordelijkheid is essentieel om de gewenste versnelling te bereiken. Financieel wordt voorrang gegeven aan deze prioriteiten.

En andere technische voorzieningen als:

- Socialemedia-archivering
- Webarchivering
- Rijksdashboard Woo-verzoeken
- Rijksdashboard IHH
- Generiek Woo-formulier
- Monitoringsdashboard 3.3
- Tijdlijn Tooling

3 De ondersteuning en deskundigheid van informatieprofessionals

Investeren in zaken zoals werving, selectie en opleiding van i-personeel, het toevoegen van de juiste i-professional op de juiste plek, denk aan recordmanagers, archivariissen, maar ook informatiecoördinatoren (DIV'ers in een nieuw jasje), om de keten van gegevenseigenaren tot informatieopslag en archivering sluitend te maken. Ook is binding en kennisontwikkeling voor Woo-professionals en Woo-contactpersonen nodig.

4 Trajecten met een brede scope

Zowel op het gebied van openbaarheid als informatiehuishouding.

Samen met medeoverheden wordt gewerkt aan de **innovatieagenda** die zich richt op het ontwikkelen van technische en AI-oplossingen voor uitdagingen zoals het automatiseren van werkprocessen in informatiebeheer, de afhandeling van Woo-verzoeken, het actief openbaar maken van informatie, en het beheer van dataverzamelingen en datakwaliteit om daarmee bij te dragen aan een meer transparante, efficiënte en effectieve overheid. De bij ICTU in te richten innovatie- en realisatiestraat kan als kanaal werken om innovaties te beproeven en te implementeren.

5.3.2 Borging bij stelselverantwoordelijken BZK en OCW

Het kabinet heeft de ambitie om maximaal te werken als één overheid via het opstellen van (bindend) beleid en daarbij behorende instrumenten en voorzieningen. Deze ambitie wordt na afloop van het programma met kracht voortgezet.

Het programma houdt op, maar de beleidsverantwoordelijkheid voor informatiehuishouding en openbaarheid niet. Deze twee onderwerpen zullen als beleidsafdelingen in de lijn geborgd worden. Deze lijnafdelingen zullen de voortgang van de opgaven van het programma op zich nemen. Daarnaast vindt de normale doorontwikkeling van beleid en generieke voorzieningen plaats vanuit de stelselverantwoordelijkheid van BZK.

Vanaf 2027 zullen de beleidsonderdelen openbaarheid (Open Overheid) en informatiehuishouding geheel in de lijn van organisaties zijn belegd met een daarbij passende governance. In 2026 komt er een plan voor de overgang van programma-activiteiten naar de lijn.

In het laatste jaar van het programma (2026) wordt gewerkt aan verdere vereenvoudigingen van de operationele processen in de governancelijn, zoals stukkenstroom, vertegenwoordiging van partners en focus van onderwerpen.

5.3.3 Borging van rijksbrede en generieke ICT-voorzieningen

In de programmaperiode is veel werk verzet voor het ontwikkelen of verbeteren van rijksbrede en generieke ICT-voorzieningen voor informatiehuishouding en openbaarheid.

Bij generieke voorzieningen kunnen de kosten uiteenlopend worden gedragen (centraal, door de gebruiker, via cofinanciering of door het beherend departement). De financiering van voorzieningen die als rijksbrede generieke voorzieningen worden aangemerkt, vindt plaats via de kostenverdeelnotitie voor rijksbrede voorzieningen van BZK of naar gebruik. Overheidsbrede voorzieningen worden in de toekomst mogelijk via de GDI verdisconteerd.

6 Bijlage Mijlpalenplanning

6.1 Mijlpalenplanning

Tabel 8 Geprioriteerde projecten Stuurgroep*

Toelichting	Planning
Archivering e-mail: realisatie van voorzieningen om beleidskader uit te voeren worden gerealiseerd. (PRIO)	Q3 2026
Archivering chatberichten: rijksbrede voorziening voor het bewaren van chatberichten is opgeleverd en gefaseerde aansluiting gestart. (PRIO)	Q2 2026
Zoek en Vind 2.0: bestaande zoeksoftware wordt uitgebreid, onder andere met AI-functionaliiteit. (PRIO)	Q4 2026
Generieke Woo-voorziening (GWV): oplevering door Logius/KOOP van alle toegezegde aanlevermethoden van de GWV en het gebruikersvriendelijk Woo-zoekportaal. (PRIO)	Q2 2027 (indicatief)

6.2 Alle projecten

Tabel 9 Rijksbrede voorzieningen informatiehuishouding (IHH)

Doelstelling: De IHH komt op volwassenheidsniveau 3 à 4 met ondersteuning van rijksbrede voorzieningen.

Toelichting	Planning
Archivering socialemediaberichten: voorziening voor rijksbrede archivering van berichten bewindspersonen wordt tot komst centrale voorziening verzorgd door het programma. Structurele voorziening wordt gerealiseerd.	Q4 2026
Archivering e-mail: realisatie van voorzieningen om beleidskader uit te voeren worden gerealiseerd. (PRIO)	Q3 2026
Archivering chatberichten: rijksbrede voorziening voor het bewaren van chatberichten is opgeleverd en gefaseerde aansluiting gestart. (PRIO)	Q2 2026
Webarchivering: bestaande voorziening wordt opnieuw aanbesteed en vervangen.	Q2 2027
Dashboard: rijksbreed dashboard volwassenheid Rijk IHH wordt opgeleverd.	Q4 2026
Zoek en Vind 2.0: bestaande zoeksoftware wordt uitgebreid, onder andere met AI-functionaliiteit. (PRIO)	Q4 2026
AI-tooling IHH: rijksbreed worden bewezen toepassingen voor verbetering IHH in kaart gebracht en met betrokken partijen afgestemd.	Q2 2026
Wegwijs in regels: digitale assistent die gebruikers helpt om sneller en gerichter hun weg te vinden in regelgeving, door middel van Knowledge Graphs als AI-oplossing.	Q3 2025
Centraal aanbod flexibele capaciteit IHH: centraal loket en community is ingericht met IHH-professionals bij RvIHH.	Q4 2025
Ondersteuning informatieprofessionals	
Fase 1	Q4 2025
Fase 2	Q4 2026

Tabel 10 Beleid informatiehuishouding

Doelstelling: De IHH komt op volwassenheidsniveau 3 à 4 met ondersteuning van rijksbreed beleid

Toelichting	Planning
KWIV raamwerk: doorontwikkeld met architectuur.	Q4 2025
Uitvoering selectielijsten: Opleveren rapport fase 1 met analyse knelpunten, oorzaken en oplossingsrichtingen en een plan van aanpak voor de uitwerking van potentieel waardevolle oplossingsrichtingen in fase 2.	Q4 2025
DUTO-raamwerk: implementatie ondersteuning DUTO-raamwerk en aanvullende kennisproducten.	Q4 2026
Metadata en overige standaarden: MDTO en TOOI vastgesteld door Forum Standaardisatie.	Q2 2026
Zoekprotocol: rijksbreed beleidskader voor het veilig zoeken in overheidsinformatie.	Q4 2025
Archivering e-mail: beleidskader en model-selectielijst zijn vastgesteld.	Q4 2025
Archivering chatberichten: beleidskader en selectielijst zijn vastgesteld.	Gereed
Archivering socialemediaberichten: beleidskader is vastgesteld.	Q2 2026
Leidraad vertrekkende en nieuwe bewindspersonen	Gereed
Rijksbreed kwaliteitssysteem (normenkader en indicatoren om kwaliteit informatiehuishouding te meten).	Q2 2027
Volwassenheidsmetingen PrOO doorontwikkeld voor eigen gebruik organisaties.	Q1 2026
Informatiewet: voorstel regeringscommissaris vertaald in wetgeving en beleid.	Q2 2026

Tabel 11 Rijksbrede voorzieningen openbaarmaking*

Doelstelling: De Woo wordt conform de wet uitgevoerd met ondersteuning van rijksbrede voorzieningen.

Toelichting	Planning
Doorontwikkeling rijksbreed dashboard Woo-verzoeken: publiek toegankelijk dashboard met periodiek inzicht in de afhandeling en inhoud van Woo-verzoeken. Doorontwikkeling naar een gebruikersvriendelijk en inzichtelijk (overheidsbreed) portaal voor Woo-verzoeken.	Q2 2026 – Q2 2027
Woo-formulier: rijksbreed slim formulier ontwikkeld en beschikbaar gesteld voor rijksorganisaties.	Q2 2026
Generieke Woo-voorziening (GWV): oplevering door Logius/KOOP van alle toegezegde aanlevermethoden van de GWV en het gebruikersvriendelijk Woo-zoekportaal. (PRIO)	Q2 2027 (indicatief)

* Definitieve planning vanuit Logius/KOOP is Q1 2026 beschikbaar.

Toelichting	Planning
Generieke Woo-voorziening: generieke aanlevermethoden (HAL, generieke API en harvester): voorzieningen voor het aanleveren van documenten uit de verplichte tranches van de Woo zijn opgeleverd door Logius/KOOP.	Tussen Q2 en Q4 2026 (indicatief)
Generieke Woo-voorziening: aanvullende aanlevermethode medeoverheden: Oplevering ORI-API door Logius/KOOP opgeleverd.	Q4 2026 (indicatief)
Managementdashboard PROO Woo-voorziening: dashboard met professionele managementinformatie i.h.k.v. actieve openbaarmaking.	Gereed
Maatschappelijke visie en architectuurvisie voor TOP-domeintafel van de GDI ontwikkeld, inclusief implementatie en overdracht naar GDI: De maatschappelijke visie en architectuurvisie zijn ontwikkeld, geïmplementeerd en overgedragen naar GDI.	Q2 2027
Overheidsbrede innovatie- en realisatiestraat: in het kader van de innovatieagenda is er een overheidsbrede ontwikkelstraat in gebruik.	Q2 2027
Monitor Brede Visie Open Overheid: er is een overheidsbrede monitor open overheid ontwikkeld en uitgerold, inclusief een metingsinstrument voor organisaties zelf.	Q2 2027

Tabel 12 **Beleid Openbaarmaking**

Doelstelling: Betere uitvoerbaarheid en uitvoering Woo met ondersteunend beleid.

Toelichting	Planning
Maatregelen verbetering uitvoering Woo: handreiking antimisbruikbepaling, opleiding Woo-contactpersoon, procesoptimalisatie Woo-verzoeken en werkwijze omvangrijke Woo-verzoeken.	2025-2026
Algemene Maatregel van Bestuur Woo: uitvoering artikel 8.7 Woo.	Q3 2026
Uitvoeringslasten Woo-verzoeken: kwantitatief onderzoek naar de uitvoeringslasten en kosten voor de afhandeling van Woo-verzoeken.	Q1 2026
Doorontwikkeling openbaarheidsparagraaf: de modellen voor de openbaarheidsparagraaf (artikel 3.5 Woo) worden doorontwikkeld.	Q1 2026
Richtlijn Openbaarheid & Veiligheid: richtlijn ter ondersteuning van overheidsorganisaties bij keuzes maken rondom openbaarmaking en (geopolitieke) veiligheid.	Q3 2026
Afwegingskader inspanningsverplichting: instrument dat overheidsorganisaties helpt keuzes te maken in het actief openbaar maken onder de inspanningsverplichting.	Gereed
Beleid betekenisvolle actieve openbaarmaking – art. 3.1 Woo: beleidslijn rondom de inspanningsverplichting waarmee beter ingespeeld kan worden op de informatiebehoefte vanuit de samenleving.	Q4 2025
Ontwikkeling brede visie Open Overheid: samenhangende afspraken over wat overheden bieden en wat de samenleving van de overheid mag verwachten op diverse ‘open’ thema’s.	Q4 2026
Beleidsvaluatie beslisnota’s: kabinetsreactie op het onderzoek naar de actieve openbaarmaking van beslisnota’s en aanpassing beleidslijn.	Q4 2025

Toelichting	Planning
Innovatieagenda Openbaarmaking: samenwerking met medeoverheden om innovatie en AI in te zetten voor verbetering openbaarheid. Inclusief toewerken naar opschaalbare prototypen.	Q1 2026 – Q1 2027
Ministeriële regelingen en AmvB Who: voor nadere uitwerking Who en uDGA	Q2 2026
Evaluatie Woo: onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en effecten van de Woo in de praktijk.	Start Q4 2025
Open Data Visie: ontwikkeling visie op open databeleid	Q4 2026

Tabel 13 **Beter Samen Werken (BSW)**

Doelstelling: (rijksbrede) werkomgeving die voldoet aan volwassenheidsniveau 3 à 4.

Toelichting	Planning
ICT Werkomgeving: rijksambtenaren krijgen ICT-voorziening die IHH by design ondersteunt, om te beginnen met samengestelde desktops in een pilot.	Q4 2025 e.v.

Tabel 14 **Opleidingen, arbeidsmarkt en kennisdeling**

Doelstelling: Uitvoering IHH en Woo naar hoger volwassenheidsniveau en ondersteuning uitvoering wet.

Toelichting	Planning
Leerhuis: Topopleidingen IHH en openbaarmaking (Woo-professionals) voor Rijk en medeoverheden.	Doorlopend
Community: er is een actieve community van IHH-professionals en van Woo-professionals.	Q3 2025
Werving: ondersteuning organisaties bij werving IHH- en Woo-professionals.	Doorlopend
Strategische personeelsplanning: SPP-traject met campagne.	Q3 2025
Informatie over informatie voor rijksmedewerkers.	Gereed
Metingen en onderzoeken: Flitspanel rijksmedewerkers.	Q4 2025 en Q4 2026
Toolkit campagne Zorgvuldig & Open: een toolkit voor het ontwikkelen van campagnes onder het koepelconcept ZO.	Gereed
Informatieacademie: voorstel Regeringscommissaris gerealiseerd in gezamenlijk opleidingsplatform, wetenschappelijke samenwerking en Agora-functie.	Q1 2026

6.3 Behaalde mijlpalen

Professionals

- Open Donderdagen en Demo Donderdagen
- Professionalbijeenkomsten
- Arbeidsmarktcampagnes voor informatieprofessionals bij het Rijk
- Samenwerking met onderwijsinstellingen en i-labs opgezet
- Leerhuis waar rijksmedewerkers kosteloos kunnen deelnemen aan opleidingen en trainingen
- KWIV-profielen
- Toolkit Campagnebouwstenen voor betere informatiehuishouding

Werkprocessen

- Webarchivering als rijksbrede dienst
- Socialemedia-archivering bewindspersonen (service door programma)
- Zoek en Vind 1.0
- Rijksbrede aanbesteding en implementatie van laktooling
- Proces beslisnota's inclusief tooling
- Centraal Woo-formulier ontwikkeld
- Werkwijze verbeteren van het Woo-afhandelingsproces
- Woo-index
- Eerste tranche artikel 3.3
- Werkwijze, inclusief tooling, ontwikkeld voor meer actieve openbaarmaking

ICT

- Strategie om tot duurzaam toegankelijke ICT-systemen te komen (DUTO)

Metten en Weten

- Meten volwassenheidsniveaus tooling
- Dashboards waar organisaties op kunnen aansluiten

A woman with brown hair tied in a ponytail is sitting at a light-colored wooden desk in a modern office. She is looking down at a document she is holding. On the desk, there is a laptop displaying a website, a blue cup, a smartphone, and a pair of glasses. A green desk lamp is on the right side of the desk. In the background, there is a coat rack with a white coat and a blue jacket hanging on it, and a large window with a white circular pattern.

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
in samenwerking met het ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Programma Open Overheid

www.minbzk.nl
www.open-overheid.nl

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

december 2025